

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 785. Kiadóhivatal 706.

Harcz a békéért.

Budapest, szeptember 8.

Negyven év óta nagyot fordult a világ úgy Franciaországban, mint Németországban. Akkor a két nemzet úgy szólván belekényszerítette a kormányokat a háboruba, ma pedig egy a francia nép, mint a német nép szinte egyhangulag hangoztatja, hogy a „nemzeti dicsőség” nem szenved csorbát akkor sem, ha a marokkói kérdés miatt nem is lesz háboru a két ország közt. Tegnap a francia szocialisták fenyegetőztek azzal, hogy háboru esetére kimondják az általános sztrájkot, ma pedig a német liberális sajtó az, mely valósággal csatasorba akarja állítani a német népet azok ellen, akik a német kormányt könnyelmű háborura izgatják.

És ez nagyszerű dokumentuma annak, mennyire fejlődött négy évtized alatt a békemozgalom. És ez öröndetes bizonyítéka annak is, hogy a hosszú, kitartó agitáció, még ha az olyan nehezen megvalósítható célért folyik is, mint az örök béke, előbb-utóbb győzedelmeskedik. Nem gondoljuk ugyan azt, hogy valaha akár a hágai békebiróság, akár a nemzetközi döntőbiróságok teljesen kiküszöbölik majd a háborút, hisz Bismarck híres mondásának igazsága, hogy a nagy nemzeti kérdéseket nem alkudozásokkal és diplomatizálásokkal, hanem vassal és vérrel lehet csak megoldani, magából az emberi természetből

folyik, de az kétségtelen, hogy a háboruk száma megcsökkent s az emberi nem tudatára ébredt annak, hogy a nemzeti érdekeknek és a nemzeti becsületnek van más, hathatósabb fegyvere is, mint a háboru.

Különösen Franciaország ment nagyszerű változáson át. A gloriás nemzete ma a békés munkában látja a legfőbb feladatát. Még két évtizeddel ezelőtt is a revans egész nagy parlamenti pártoknak volt egyedüli politikai programjuk s azóta a nacionalizmus teljesen csődöt mondott, a Derouléde- és Mercier-féle politikusok meghaltak a közvélemény számára s elveszítették teljesen azt a befolyásukat, amelylyel még két évtizeddel ezelőtt is folyton izgalomban tudták tartani hazájukat és Európát. A szocializmus térfoglalása és a radikalizmusnak kormányra jutása Franciaországban egyenesen a béke biztosítéka lett. Még élénk emlékezetben van, hogy mikor tizenöt évvel ezelőtt Franciaországban először alakult meg egy mérsékelt radikális kormány, a világ aggodalommal nézett a bekövetkezendők elé. S azóta kiszült, hogy éppen ez a radikalizmus ölte ki a revans eszméjét a francia népből s ez tette lehetővé, hogy Franciaország és Németország közt békés, szomszédi viszony fejlődhesse ki. Éppen úgy, mint Angliában is a konzervatívek csörtették állandóan a kardjukat, de a liberális kormánynak első dolga volt egy választott

birósági szerződést kötni az Egyesült Államokkal.

Németország, a világ első katonai hatalmassága is lassankint átmegy ezen a változáson. És ebben tagadhatatlanul II. Vilmos császárnak is nagy érdeme van. Ő volt az, aki véget vetett a lármás és provokatív „Sedan-ünnepek” nek s aki szinte tüntetőleg keresett minden alkalmat, hogy Franciaországot a maga békés, baráti érzéséről meggyőzze.

Ennek az lett az eredménye, hogy most, mikor Marokkó miatt élükre vannak állítva a dolgok, Németországban is csak a pángermánok, a nacionalisták s a konzervatívek, akik „kibérelték” a hazafiságot, izgatnak a háboru mellett, de az igazán liberális politikusok s az igazán liberális lapok a béke fentartásának szükségét hangoztatják. Ezelőtt negyven évvel még nem lehetett volna szó arról, hogy hat heti tárgyalás után is olyan nyugodt maradjon a német nép s hogy a legnagyobb német lapok is a hazaárulás gyanuja nélkül irhassák meg azt: „mikor csak arról van szó, hogy több, vagy kevesebb koncessziót kapunk-e Franciaországtól, ez nem lehet ok a háborura.”

S ez ma az egész nagy német közvélemény véleménye. A pángermán lapok még mindig háborura tüzelnek ugyan, de az egész német nép érzi, hogy ami esetleg vereség és gyalázat lesz a pángermánok szemében, az még nem vereség és nem gyalázat az egész né-

A mai színházi est.

— Két premier. —

I.

Suzette.

— Brieux három felvonásos színműve. Fordította: Huszár Imre. Bemutatója a Nemzeti Színházban. —

A francziák már mindent kipróbáltak, majdnem mindent kimerítettek és nagyon sokszor vezető szerepet vittek a világ színpadain. Ha kevés mondanivalójuk és szegényes meséjük volt, az nem hozta őket zavarba. Győztek humorral, elmésséggel, hirtelen támadó, fényes ötletekkel és utólréhetetlen élezzel.

Brieux ez egyszer ezek közül egyet sem hozott magával, amikor „Suzette” című darabjával kilépett a színpadra; sem érdekes mesét, sem érdekes karaktereket, sem szípkázó elmésséget, még igazságot, vagy annak látszatát sem. És mégis, elég esodálatos, úgy látszik, mintha nálunk is győztesen kerülne ki a harcából. Mert tudott valamit, ami bizonyos körülmények között fölér mindennel: tudott pompás és nagyszerűen eljátszható szerepeket adni az ábrázoló művészeknek. A publikumot, ha nem is meghódító, de mindenesetre meggyőző, vagy lebilincselő eszközök közé tartozik ez s talán egyike azoknak a kulesoknak, amelyekkel meg lehet fejteni azt a nagy titkot, melyet oly sokan fűrkész-

nek s oly kevesen találnak meg: hogy mivel lehet a közönséget meghódítani.

Mert meséje a darabnak alig van. Egy férfi betoppán lakásába és rajtakapja a feleségét, amint az idegen férfi karjai közt fekszik és vele csókolózik. Elhatározza, hogy az asszonytól elválik, amál is inkább, mert nyárspolgáriás szülei amugy is gyűlölik a szabadmodoru asszonyt. Az okos asszony azonban addig mesterkedik, elokvenciájával addig ostromolja a férjet, aki különben önállóan, akarat nélkül való, gyöngé báb, amíg az végre megboesát s utóljára megböcsátanak a férfi nyárspolgáriás szülei is mondván, hogy eladdig nem voltak jó keresztények. A keresztényi erény pedig a megboesátásban kulminál. És így megtörténik az a csoda, hogy a szabad modoru nő, aki nem hisz istenben s vallása persze nincs, visszavezeti a keresztény erkölcsökhöz az igazi keresztényeket s a házások közt megint és végképpen szent a béke.

Aki ebben a megoldásban hisz, ám higyjen. En nem tartozom ezek közé s meg vagyok győződve, a publikum gondolkozó része sem. Attól fogva, hogy a nő idegen férfi csókjait fogadja, semmi sem bízható és semmi sem valószínű a darabban. Valamelyes igazságról, vagy morálról még a szerző nagystíliu dialektikája sem tudja meggyőzni a közönséget s mégis érdeklődéssel, sőt feszültséggel kísérte a publikum a darab menetét s fejlődését.

Ez mind azért van, mert elsőrangú és művészi eszközökkel eljátszható szerepek van-

nak a darabban. A főszerepektől egész az utolsó epizód szerepekig mind kiváló és érdekes. A Nemzeti Színháznak pedig speciális szerencséje, hogy olyan kezekbe jutottak ezek a szerepek, amelyek azokat formálni, színezní és kiaknázni tudták.

Ott van első sorban a megtévelyedett asszony, akinek szerepét Cs. Alszeghy Irma kapta. Több változatosságot, színt, hangulatot, kedélyt, elevenséget és frisséget valóban nem lehet már kifejtetni és érvényesíteni, mint amennyit ez a művész nő fejtett ki és érvényesített. Tele volt ez a játék hevülettel, tüzzel, leleménnyel és mindenekfölött érdekességgel; többel, mint amennyiről a szerző maga álmodhatott. Nem csoda, ha a közönség fölhevült és érdeklődött.

Somlai a pipogya, befolyásolható férjet szintén elsőrangú módon és művészi eszközök mozgósításával játszotta. A karaktert, mely nem karakter, nem tudta érdekessé tenni, de azt, amit mondott, igen. Mindig várokozásban és feszültségben tudta tartani a publikumot; nem rajta mult, hogy végre is rendkívüli végkifejlődés nem következett be. Sokkal gyöngébbek és ugyászólván savanyuk voltak a férfi családtagjainak szerepei, amelyeket Mihályfi, Nagy Ibolya és K. Gerő Lina játsztak. Ezek kevésbbé érdekelték a közönséget.

Az epizód szereplők közül fölemlítjük első sorban Kürthy Györgyöt. Egy aszfaltbetvárt ábrázolt, akít egy rezolut leány lépre csal. Kinos szituációba kerül az ipse. Alig beszél valamit; játéka arezfintorokban

metség számára. Mert csak a több vagy a kevesebb koncesszió az, amiről szó van s még a legkevesebb koncesszió sem olyan megszegényítő és még a legkevesebb koncesszió is jobb, mint egy véres, költséges és nagyon is kétes kimenetelű háboru.

A tárgyalások még nem értek véget és még sok minden történhetik, de ma már kétségtelen, hogy két nagy, egymással ösödök óta farkasszemet néző nemzet, amely egymást „ösi ellenségnek” tartja és nevezi, a mostani nehéz és bonyolult konfliktusában is át van hatva a béke fentartásának szükségétől. Ez egyenesen annak a radikális szellemnek érdeme, mely lassankint kezdi áthatni a népeket.

Budapest, szeptember 8.

Minisztertanács. A miniszterelnökségi palotában ma délben tizenkét órakor gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet Budapesten időző tagjai vettek részt. A jegyzőkönyvet báró *Skerlecz* Iván miniszteri tanácsos írta. A minisztertanács — mint félhivatalosan jelentik — a legutóbbi minisztertanács óta felhalmozódott folyó ügyek elintézésével foglalkozott. Kétségtelen azonban, hogy ezeket a folyó ügyeket megelőzte és teljesen háttérbe szorította a parlamenti helyzet megvitatása és ezzel kapcsolatban különösen az a kérdés, hogy milyen előterjesztést tegyen majd a miniszterelnök jövő heti kihallgatása alkalmából a királynak.

Schönaich utóda. Félhivatalosan jelentik, hogy szombaton jelenik meg az a legfelsőbb királyi kézirat, amelyik báró *Schönaich* hadügyminiszter lemondását tudomásul veszi és hétfőn vagy kedden lát napvilágot a másik kézirat, amelyben az uralkodó az új hadügyminisztert kinevezi. Hogy ki lesz *Schönaich* utóda, erre nézve bizonyosat e perczben még senki sem tud. A legnagyobb határozottsággal azonban *Auffenberg* Móricz gyalogsági tábornoknak, a szerajevói hadtest parancsnokának kinevezését említik. Ha *Auffenberg* kinevezése tényleg megtörténik, ez magával fogja hozni a közös hadsereg legtöbb parancsnoki

állásaiban beálló gyökeres változásokat. Kérdés azonban, hogy azonosítja-e magát az új hadügyminiszter a most előterjesztett és részben már tárgyalás alatt levő véderőjavaslatokkal és vajjon kötelezőnek tartja-e magára nézve azokat a pénzügyi megállapodásokat is, amelyek a két kormány közt a véderőreform kérdésében létrejöttek. Ha *Auffenberg* tábornok lesz a hadügyminiszter, a hadsereg vezetésében beálló változások nagyon mélyrehatók lesznek és a kinevezés nagy változást fog jelenteni a monarchia hadseregpolitikai életében is.

Daruváry a miniszterelnöknél. Dr. *Daruváry* Géza, a király kabinetirodájának titkára ma Budapestre érkezett és délelőtt tíz órakor felkereste gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnököt a miniszterelnöki palotában. A tanácskozás több mint két óra hosszat tartott, úgy hogy emiatt a minisztertanácsot késéssel nyitotta meg a miniszterelnök. *Daruváry*nak ezt a váratlan látogatását a miniszterelnök legközelebbi audienciájával hozza kapcsolatba.

A kolozsvári kulturünnep.

— Az Emke jubileuma. — Országos közművelődési kongresszus. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 8.

Országos jelentőségű ünnep folyt le ma Kolozsvárott. Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület ma tartotta jubiláris diszközgyűlését és utána országos kongresszusra gyűlt Magyarország nyolczvankét közművelődési egyesülete, élén az Országos Közművelődési Tanácsossal. Az ország minden részének és a fővárosnak kulturális életében szereplő összes számottevő tényezők, az ország vezető férfiai közül számosan jelentek meg, hogy emeljék ennek a nagyszabású kulturünnepnek a fényét.

Kolozsvár várca már hetek óta készülődött az ünnepre, amely ma a kolozsvári nemzeti színház épületében folyt le. Itt volt az Emke jubiláris diszközgyűlése és a közművelődési kongresszus. A király és a kormány képviselőiben gróf *Zichy* János vallás és közoktatásügyi miniszter jelent meg az ünnepségen, amelyen *Széll* Kálmán mondott ragyogó beszé-

det, továbbá a többi közt *Falussy* Árpád tartott nagyszabású előadást.

A nagyjelentőségű ünnepről kolozsvári tudósítónk a következőket jelenti:

A vendégek.

A király képviselőiben gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter jelent meg. Megjelentek többek között *Széll* Kálmán, gróf *Apponyi* Albert, *Fekete* Gábor itélőtáblai elnök, gróf *Bánffy* György főajtónállómester, báró *Jósika* Samu, *Somsich* Béla, *Gál* Jenő kir. táblai tanácselnök, a kolozsvári tudományegyetem küldöttsége dr. *Szabó* Gyula ezidei rektor vezetésével, dr. *Fröhlich* Izidor, a budapesti egyetem rektora, negyven közművelődési egyesület, élükön a Magyar Tudományos Akadémiával és a Kisfaludy Társasággal. Az országgyűlési képviselők közül: gróf *Bánffy* Miklós, gróf *Bethlen* István, gróf *Bethlen* Pál, *Czobor* László, *Farkas* Zoltán, *Gilányi* Imre, *Haller* József, *Hencz* Károly, *Kálmán* Gusztáv államtitkár, *Lukács* Géza, *Mártonffy* Márton, *Műnnich* Kálmán, *Sándor* János, *Szeredai* Aladár, gróf *Teleky* Ferencz, *Vertán* Endre, *Kállay* Tamás stb. Gróf *Mailáth* Gusztáv Károly v. b. t. t., erdélyi r. kath. püspök római utjában megbetegedvén, levélben üdvözölte az EMKE-t s a kongresszust s helyettesítéséről is ő gondoskodott.

A diszgyűlés.

Reggel félkilenc órakor hálaladó istentisztelet volt a város minden felekezeti templomában s ezután megkezdődött a kolozsvári nemzeti színházban a diszgyűlés. A zöld asztalnál *Fekete* Gábor kolozsvári kir. itélőtáblai elnök, gróf *Bethlen* Pál és *Zeyk* Dániel az EMKE alelnökei, gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Széll* Kálmán, mint az Országos Közművelődési Tanács elnöke, gróf *Apponyi* Albert és *Rákosi* Jenő, mint az EMKE örökös disztagjai, *Sándor* József t. alk. főt. titkár, *Merza* Lajos kir. tanácsos, főpénztáros és *Árkay* Kálmán, az Országos Közművelődési Tanács ügyvezető alelnöke foglaltak helyet. A zöld asztal fölött emelkedő dobogón báró *Jósika* Samu, a főrendiház alelnöke és *Beroviczy* Albert, a képviselőház elnöke, gróf *Bánffy* György kir. főajtónállómester, a reggeli istentiszteleten résztvevő püspökök, azután a különböző testvéregyesületek elnökségei s az EMKE tisztikara és választmányai tagjai, a földszinten ültek fényes díszmagyarban elől 15 vármegye főispánja, Szolnok-Doboka 71, Torda-Aranyos 61, Maros-Torda és Udvarhelymegye 40, Kis-Küküllő 36, Hunyad

és taglejtésekben merül ki. De ezek oly mulatságosak annyira művésziek és hatásosak, hogy az egész darabban majdnem legérdekesebbekké válnak s bárki nézi is végig a darabot, erre a játékokra okvetlenül visszaemlékszik.

Pompás genre-alakokat mutattak be V. Molnár Rózi és György Ilona is a második felvonásban. Mindketten kedélyt, hangulatot és színeket vittek bele játékokba s rászolgálak a tapsokra, melyeket kaptak.

Még egy érdekessége volt a mai előadásnak: a korán elhunyt *Lánczy* Ilka lánya, a kis *Lánczy* Margit játszta a czimszerepet, a megtévelyedett asszony gyermekleányát. Kedves és megnyerő jelenség a színpadon; mozdulatai jók; beszéde természetes. Röptiben megnyerte a közönség jóindulatát s rokonszenvét.

A publikum szemet hunyt a darab szerkezeti és mesebeli fogyatkozásai fölött s felvonások végén tapsolt a szereplőknek.

Timár Szaniszló

II.

Tökéletes szerelem.

— Il perfetto amore. — Vigjáték három felvonásban. Írta: *Roberto Bracco*. — A Magyar Színház mai bemutató előadása. —

Kis, apró semmisségekből, parányi, jelentéktelen mozdulatokból tevődik össze az élet, amelyben nincsenek tézisek, elvek, eszmék, szép és kevésbé szép szituációk, semmi, semmi nincs az életben, nem is lehet, mert maga az élet már minden. Csak nagy néha

látszik úgy, mintha az életen, az élésen kívül még egyéb is történnék velünk, vagy más szóval, minden ember életében van egy hosszú óra, egy nap vagy egy hónap, amikor többnek hiszi a maga életét minden más életnél, amikor történik vele valami, amit ő a maga kis látókörében minden események középpontjának lát. Az irás alaptermészeténél fogva az író csak ezeket az órákat vagy napokat kapkodhatja ki az életből és ebből következik az is, hogy minden ember lehet valamikor, egyszer regény- vagy drámatémává. Csak az adott óráját vagy napját kell kilesni. Ezekben az órákban vagy napokban az emberek minden szót az egyéniségükből hasítanak ki, meglátják egy pillanatra a maguk, vagy a más szívet és rövid idő alatt nagyobb változáson mennek keresztül, mint az ez időt megelőző, vagy követő egész élet alatt. Ez a dráma, ennek a megérzékítője a színpad, ezt akarja megérzékíteni minden író, kétségkívül *Roberto Bracco* is, aki a mai olasz irodalom egyik legjelentékenyebb alakja.

De a „*Don Pietro Caruso*” megírása óta már egynéhány apróbb forradalom recesszette meg a színpadot és *Roberto Bracco* is igyekezett alkalmazkodni az újabb és újabb színpadi stílushoz. Ez az alkalmazkodás kissé nehézkesen és szemelláthatóan történt, ami az olasz irodalom sajátosságával magyarázható. Az olasz irodalom annyira helyhez kötött és a saját speciális levegőjéből fakadt, hogy mindennemű erőszakos asszimilálás csak ronthat rajta, amint hogy a „*Tökéletes szerelem*” című darabról is bántóan kiabál

ki a szentimentális, lassu olasz vidámság, a francziás könnyedség és a felületesen alkalmazott angol szatíra keverékéből keletkező disszonánzia.

Bracco darabja nem egyéb, mint egyetlenegy, három folytatásban lefolyó dialógus, egy szerelmi incselkedés, amely egyetlenegy gondolatot akar bizonyítani: az asszonyi hazugságok szükségességét. Elővesz két embert és ezekkel bizonyítja annak a nagy emberi igazságnak az ellenkezőjét, hogy a szerelemben mindig a férfi fölényes ereje győzedelmeskedik. *Bracco* bizonyítani akarja, hogy az asszony apró hazugságai, cselvetései, fortélyai, ravaszságai szükségese a fejlődő szerelemhez, mert csak így válhat belőle tökéletes, megtisztult szerelem. A tétel bizonyítása természetesen nem sikerül. Egy-két kedves jelenete van a darabnak, amely talán inkább nevezhető egy igénytelen, hosszabb lélekzejtű, néhol szellemes csevegésnek.

Csevegés, minden belső cselekmény, minden színpadra való jogosultság nélkül. A férfi és a nő (csak ez a két szereplője van a darabnak) a függöny utolsó legördülésekor is ugyanazok, mint a darab első pillanatában voltak, az egész három felvonás alatt a légszűrővel lelkü változása nem mentek keresztül, egyetlen gondolat nem bántotta, keserítette, vagy örvendeztette őket, egyetlenegy szó nem fakadt a lelkükből, az egyéniségükből, (nincs is egyéniségük), egyetlenegy szer nem dobbant hangosabban a szívről, egyetlenegy szer nem néztek, nem láttak sem magukba, sem egymásba, nem történt velük semmi, semmi. Ez a két ember nem is él,

20 és Szilágymegye 16 tagu küldöttsége jelent meg. *Fekete* Gábor az EMKE elnöke délelőtti háromnegyed tíz órakor nyitotta meg a díszgyűlést s először üdvözölte a király képviselőiben megjelent gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi minisztert. Ezután megnyitóbeszédében visszatért az egyesület negyedszázados múltjára.

A képviselők és üdvözlők bejelentésénél mély megindulással fogadták *József* főhercegnék előző nap kelt sürgönyét, melyben betegsége miatt az EMKE elnökségét, még a következőket üzeni:

„Gondolataim ott lesznek és őszinte szívből kívánom, hogy az EMKE eddigi és oly hazafias és áldásdús működését a jövőben még igen sok emberöltőn át fokozott hővel folytathassa és a Mindenható áldása legyen minden tagján.”

Elhatározta a közgyűlés, hogy *József* főherceget is hódolattal üdvözli.

Ezek bejelentése után a közgyűlést üdvözöltél gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar kormány nevében. Báró *Jósika* Samu, a főrendiház alelnöke a főrendiház nevében, dr. *Berzeviczy* Albert, a képviselőház és a magyar Tudományos Akadémia nevében, *Széll* Kálmán a Magyar Közművelődési Egyesület Országos Tanácsa képviselőjében, Dr. *Tarnay* Gyula Borsod vármegye alispánja a törvényhatóságok nevében, *Almády* Géza a székesfőváros nevében, *Kovács* József Debreczen polgármestere, Magyarország többi városa és *Rákosi* Jenő a rajtó nevében mondtak üdvözlőket. Az üdvözlésekre gróf *Apponyi* Albert, az egyesület örökös disztagja felelt nagyhatalú, gyönyörű beszéddel.

Hosszas, lelkes éljenzés követte *Apponyi* szavait, mely után *Szvacsina* Géza udvari tanácsos, Kolozsvár város nevében mondtak a megjelenteknek köszönetet. Az üdvözlő táviratok felolvasása után a Szózat énekével ért véget az ünnepség.

A kongresszus.

Az Emke jubiláris díszgyűléssel kapcsolatban a közművelődési egyesületek Kolozsvárott országos kongresszust rendeztek az országos közművelődési tanács vezetése alatt. A kongresszus az Emke díszgyűlést követően ma délelőtti tízen órakor kezdődött. Az elnöki asztalnál a tanács megjelent tagjai ültek. Középen a tanács elnöke, *Széll* Kálmán foglalt helyet, gróf *Zichy* János kultuszminiszter és *Berzeviczy* Albert házelnök között, mellette ültek gróf *Apponyi* Albert, báró *Jósika* Samu, *Rákosi* Jenő, *Dániel* Gábor, *Falussy* Árpád, *Árkay* Kálmán stb.

csak mozog, egymásra néz és a szerző valahonnan alulról vagy felülre beleolvass nekik a maga lélektelen, monoton, üres, hideg hangján valami csevegést.

A színház, ha már színre hozta a darabot, inkább csak azért tette, hogy egy újonnan szerződött tagjának, *Haraszthy* Miczinék nyújtson alkalmat egy terjedelmes szerepben tehetségének beigazolására. A szerep azonban csak terjedelmes és nem nagy skálájú, s így az új művésznőt, aki azelőtt a temesvári-budai színtársulat tagja volt, csak egyoldalúan világítja meg. Ammi már is kitiűnt a mai estén, hogy a finomabb, különösen vígjátéki szerepek eljátszására a színház kiválóan talentumos erőt nyert *Haraszthy* Micziben, aki ezenkívül a női szépségnek minden pompázó, izgató és lebilincselő bájjával díszeskedhetik. Partnere *Z. Molnár* László volt, aki színészi egyéniségének megfelelően inkább karikatúrát csinált szerepéből és így elrajzolta az amugi is valószínűtlenül, határozatlanul megírt férfi alakját. A három epizód szerepben *Csatay* Janka, *Dobi* és *Gere* igen ügyesek voltak. A rendezés, amely kifogástalan volt, *Márkus* László már annyiszor méltányolt rendezői talentumát és ízlését dicséri. A színészek és a rendező minden talentuma és igyekezete azonban hajótörést szenvedett a darab igénytelen soványságán. A közönség is igen hívősen fogadta a darabot s ami taps elhangzott, az csak a jó előadásnak, a szereplőknek s első sorban a minden tapsot megérdemlő *Haraszthy* Miczinek szólt.

Balassa Emil.

A kongresszust *Széll* Kálmán nyitotta meg a következő hatalmas erejű beszéddel:

— Érezzük és tudjuk ennek a napnak nagy nemzeti jelentőségét, amiképpen büszkeséggel üdvözöljük az EMKÉT ezen a szép ünnepen, amiképpen biztosíthatjuk, hogy nemcsak az EMKE, hanem az összes magyar közművelődési egyesületek igyekezni fognak hozzá hasonló fényes eredményeket elérni, mert a magyar nemzet erősítését, a magyar állam fölvilágosítását csak egyetlen dolog biztosíthatja: a kultúra. Ennek fejlesztése soha sem mehet a nemzet jellege, történeti múltja és hagyományai rovására. Az ehhez való jogot és kötelességet ezeréves történetünkben és állami fennállásunk indokaiból meritjük. Ez a nemzet az akar maradni, aminek megalapították és amivé fejlődött. Ez az érzés munkára ösztönöz és mint a fa belül erősödik, fejlődését pedig kívülről látni, úgy, a magyar társadalom ozentul belső erejének fejlesztésével akar kifelé erősebb lenni. Becsüljük és megvédjük más polgártársainkat jogaikban, sőt a vele született eszméink azon jogában is, amelyek a magyar államisággal összeegyeztethetők. Itt nem lehet gyűlölet senki ellen, aki nem beszél magyarul, de azért érzem, hogy a magyar nemzet tagja, azé az összességé, amely ezer évvel ezelőtt alapítva, soha sem fordult ellenük, mindig csak azt akarta, hogy a magyar haza hű polgárai legyenek. Kármily nyelviék egyébként. Ha ezt beismerik és magukévá teszik, akkor nem lesz a magyar állagnak baja, nem lesz belső ellensége. Ha pedig azt kérdik, mily joggal magyar ez a nemzet, akkor erre azt lehet kérdezni, hogy mily joggal támadt forrásból a víz és mily joggal süt a nap. Ezt sem kérdi senki és azt sem szokták kérdezni, hogy mily joggal szereti az anya gyermekét és oltalmazza és védi. Az örök törvény jogán alapszik a m létünk és ebben egyaránt meg van őrizve az elődeinktől örökölt és az utódaink által megtartandó nemzeti egység gondolata. (Hosszas taps és éljenzés.) Magyarországot magyarnak tartjuk meg, magyarnak nyelvben, magyarnak a karakterében és az alkotásában. Ezt hirdetem én azóta, mióta érezni tudok és ezt igyekszem megvalósítani az összes közművelődési szervezetek közreműködésében. Ehhez mindazoknak, akik nincsenek ezen a helyen, de azért az országnak hű fiaik akarnak maradni, kötelességük, hogy segítsék ezt az országot velünk együtt boldoggá és hatalmasá tenni.

Az élénk érdeklődéssel fogadott elnöki megnyitótán *Árkay* Kálmán ügyvezető alelnök jelentést tett az országos közművelődési tanács munkásságáról. A jelentést egyhangulag elfogadták és határozattal emelték azt a javaslatot is, amelyet *Árkay* a közművelődési egyesületek közös munkaprogramjára vonatkozólag nyújtott be.

Falussy Árpád előadása.

A gyűlés főpontja *Falussy* Árpád ny. főispánnak, a tanács tagjának előadása volt „A nemzetiségek helyzete Magyarországon és a külföldön” címmel.

Fejtégetése abból indul ki, hogy az európai nemzetek és népek nagy átalakulásainak, belső konszolidálásuk, gazdasági fejlődésük óriási és rohamos fellendülésének és hatásának tulajdonítható, vasakarattal kényszerítenek minden nemzetiséget az egységes állameszme iránti feltétlen hódolatra és Európa sajtója ezeket az erőskező nemzeteket a nemzetiségi erőszakos elnyomásával nem vádolja, tehát egyedül a mi nemzeti egységünk megszilárdulása és kulturánk fejlesztése ellen? Miért vádolnak minket barbarizmussal, erőszakos magyarosítással és a nemzetiségek elnyomásával, holott Európának egyetlen népe sem viseltetik oly kimélettel és elnézéssel a nemzetiségek egyháza, nyelve, kultúrája és hagyományai, egyéni és közszabadsága iránt, mint éppen a magyarság.

Azután sorra veszi hazánk valamennyi nemzetiségét és történelmi alapon kimutatja, hogy Magyarország alapításában, szervezésében és fentartásában, szóval a honfoglaló munkában nem vett részt egyetlen nemzetiség sem. Fejtégeti és adatokkal bizonyítja, hogy alattomos és veszélyes munka folyik az ország északi részén lakó tót nemzetiségek körében; állami egységünknek, nemzeti egységünk kultúránk fejlődésének akadályai a délvizdési szerb nemzetiség különleges magatartása is és élénk figyelemmel kell kísérnünk szász polgártársaink nemzeti mozgalmát is.

Agitációban és állambomlasztó hatásában még erősebben jelentkezik a jogosulatlan nemzetiségi törekvés az ország keleti részében, különösen Erdélyben, ahol Magyarország állami egysége, de magyar kulturánk fejlődése s a magyar faj közgazdasági megerősödése ellen is a román nemzetiség nyíltan és burkolatlan állandó támadást folytat.

Most, amidőn az ország 82 kultúregyesülete az országos közművelődési tanács vezetése alatt kongresszust tart, ez alaptalan vádaskodások és nemze-

tünk hirnevét egész Európá előtt gyalázó támadások felett tillakozás nélkül napirendre nem térhetünk. Ha a magyar nemzet beleavatkozott volna a területén élő népfajok életműködésébe, már régen beolvasztotta volna őket. A nemzet ezt nem tette és ez is czáfolyhatatlan bizonyítéka annak, hogy a nemzetiségekkel szemben soha erőszakot nem használt, sem faji életüket, sem kulturájukat el nem nyomta, beolvasztásukat meg nem kísérelte. Nagylelkűen és fajunkat jellemző toleranciával nézzük ma is minden kulturális törekvésüket, mert mi a nemzetiségeket erőszakosan asszimilálni, a magyar kulturát rájuk októzálni nem akarjuk, csak azt követeljük meg, hogy az ország minden lakosa elismerje és tiszteletben tartsa a magyar állam egységét és minden kifelé gravitáló törekvés nélkül hódolattal hajoljon meg a magyar állameszme előtt.

Előadását a következő szavakkal végezte:

A történelmi tények fényesen bizonyítják, hogy nemzetiségi honfításaink a külföldi nemzetiségek helyzetével szemben Magyarország földjén valóságos eldorádóban élnek. Van-e joga ezek után a mi nemzetiségeinknek panaszkodni és ellenünk, Európa nemzeti előtt vádaskodni? És a külföld sajtója különösen a romániai és a németországi sajtók a rágalmaknak egész özönét szórja reánk és teszik ezt különösen akkor, midőn az elnyomott lengyelek és a romániai csángók szenvedéseiről akarják Európa nemzeti figyelmét elterelni. Ellenünk felszított gyűlöletük odáig ragadtatta őket, hogy a nemzetközi kötelek udvariasság szabályait is félredobták és az emberiség szenvedéseinek gyógyításait tárgyaló nemzetközi orvosi kongresszus tagjait elhalmozták a Magyarországot gyalázó röpíratokkal. A magyar társadalom engedékenységének és türelmének is határa van. A nemzet önértetének történelmi hirnevének durva megsértéséért a nemzet még elégtételt nem kapott. Elérkezett az ideje, hogy a magyar társadalom végre nyíltan a szemébe nézzen a jogosulatlan támadásoknak. Én nem a támadó harcot hirdetem, hanem az öntudatos nemzeti munkát és önértetes védelmet, de ha a nemzetiségek reá kényszerítenek, a harctól sem riadunk vissza, mert hazánk második ezredévé csak akkor látom biztosítottának, ha a külföldi sajtó jogosulatlan támadása dacára is az ország minden lakóját a magyar állameszme tiszteletben tartására kényszerítettük. Ezért tisztelettel kérem az országos közművelődési kongresszust, méltóztatásuk a következő határozati javaslatomat elfogadni:

A magyar társadalom egyetemét képviselő kultúregyesület országos közművelődési kongresszusa megütközéssel tapasztalja a nemzetiségi sugalmazásból eredő ama támadásokat, amelyek az európai nemzetek sajtója egy részében, különösen a német és a román sajtóban, a magyar nemzet kulturális fejlődése, történelmi jogon alapuló nemzeti egysége ellen évtizedek óta folynak. A magyar nemzet önértetését sértő és belügyeinkbe hamis információk útján jogosulatlanul beavatkozó sajtótámadásokat, legközelebb pedig a romániai orvosoknak a nemzetközi orvoskongresszus tagjaihoz intézett tendenciózus ferdtéseket tartalmazó vádiratát, mint alaptalan vádaskodásokat, az országos közművelődési kongresszus visszautasítja, egyidejűleg megbizsa az országos közművelődési tanácsot, hogy a magyar állam egysége ellen intézett külföldi támadások és rágalmak megczáfolyhatására a külföldi sajtóval összeköttetést létesítsen.

Az előadást nagy figyelemmel hallgatták és zajoson megtapsolták. A határozati javaslatot a kongresszus egyhangulag magáévá tette.

A gyűlés *Rákosi* Jenő záróbeszédével végződött.

A banket.

A gyűlés után nyomban a közbéd következett, ezt a jelentkezők nagy számára való tekintettel a kolozsvári ez idő szerint két legnagyobb és legelőkelőbb helyiségeiben kellett fölteríteni, olyként, hogy a New-York-szálloda éttermében és közeli helyiségeiben közel 300, a Menca-akadémika gyönyörű új palotájának két hatalmas termében 400, így tehát összesen 700 emberre kellett teríteni. Hivatalos felköszöntők mindkét helyen a következők voltak: a királyra, *József* főhercegre, a kormányra, az országgyűlés két házára, az egyházakra, az Orsz. Közművelődési Szövetségre, az EMKE-re, a megyékre és városokra. Kolozsvár szab. kir. városra, a tudományos és irodalmi testületekre, a nőkre és a napi sajtóra. Az emelkedett hanglatu ebéd Kolozsvár jeles cigányzenekara mellett benyulott az estébe.

Este hét órakor a Nemzeti Színházban díszelőadás volt, majd este a 11 órai gyorsvonattal Budapest és a vidék felé nagyrészt megtörtént az elutazás. A közönség egy jelentékeny része azonban Kolozsvárott maradt s holnap reggel az Erdélyi

Kárpát-Egyesület kalauzólása mellett Kiránduláson megtekinti a kissármási földgázforrásokat, a régi cseppkőbarlangot, a tordai hasadékot, a marosújvári sóbányát stb.

TÁVIRATOK.

Az osztrák helyzet.

Bécs, szeptember 8.

A német szociáldemokraták szövetsége ama kívánsága dolgában, hogy a képviselőházat a megállapított idő előtt ülésre hívják össze, a képviselőházi irodaigazgatóság dr. Sylvester elnök megbízásából a pártvezéreket péntekre, a hó 15-ére tanácskozára hívta össze.

A francia-német tárgyalások.

Páris, szeptember 8.

De Selves külügyminiszter a tegnapi minisztertanács után a „Matin“ munkatársával szemben a német-francia tárgyalások dolgában a következőképpen nyilatkozott:

— Ez idő szerint óvakodnunk kell épp úgy a mosolygó optimizmustól, mint a túlzott pesszimizmustól. Az én impresszióm — csupán impresszió! — az, hogy a Berlinben megindított tárgyalások még sokáig fognak tartani.

A perzsa forradalom.

Teherán, szeptember 8.

Augusztus 21-én töltötte be a fiatal Achmed sah 15-ik életévét. Ebből az alkalomból a várost kivilágították és este zenekarok járták be a várost. A születésnap ünnepély azonban némiképp nyomott volt. tekintettel arra, hogy ugyanakkor az ifjú sah apja, Mohamed Ali uton volt, hogy detronizálja a saját fiát és elkeresse azt a kormányt, amelyik százezer tománt tüzött ki az ő fejére.

Teherán, szeptember 8.

A perzsa fővárosba érkezett, de még ellenőrizhetetlen hírek szerint a kormány csapatai nagy győzelmet arattak a törökövel exsah hadserege felett. A mindezt részről való veszteséget több száz emberre teszik.

Olaszország és Tripolisz.

Konstantinápoly, szept. 8.

A külügyminisztérium hivatalosan megerősíti azt a hírt, hogy Törökország és Olaszország közt Tripolisz dolgában semmiféle tárgyalás nincs, mivel a portái ilyen tárgyalásra olasz részről nem kérétek fel. A török sajtó hevesen tiltakozik az olasz tripoliszi aspirációk ellen és azt hangoztatja, hogy Törökországnak még egy afrikai világtájon sem szabad lemondani szuverenitásáról. Ha esetleg a nagyhatalmak közt titkos megállapodás volna Tripoliszra nézve, azt Törökország semmieset tekinteti A Sabah azt hiszi, hogy Franciaország és Anglia elleneznek minden változtatást a jelenlegi állapotban, amely a Földközi tenger mellékén fenn áll és ilyen változtatás sem Ausztria-Magyarországnak, sem Németországnak nem állna érdekében.

A Szandzsák-határ kiigazítása.

Konstantinápoly, szept. 8.

Az osztrák-magyar nagykövetség megállapodott a portával, hogy a Szandzsák-határ kiigazítására vegyes bizottságot választanak. Hogy mikor kerül sor a határkiigazításra, az még bizonytalan.

A marokkói bonyodalom.

Páris, szeptember 8.

A miniszterelnök ma délelőtt a külügyminiszterrel, a hadügyminiszterrel és a pénzügyminiszterrel tanácskozott.

Páris, szeptember 8.

A Havas-ügynökség jelenti: Ugy látszik, hogy azon megjegyzések tekintetében, amelyeket Kiderlen-Waechter német államtitkár tett Cambon francia nagykövettel szemben és amelyek végleges szövegében fognak átadatni, — a két álláspont között még egész jelentéktelen különbségek vannak.

Nines portugál ellenforradalom.

Madrid, szeptember 8.

Portugáliában nem volt semmiféle forradalmi kísérlet a határon. Ezeknek a híreknek nincs egyéb céljuk, mint hogy a republikánus kormányt diszkreditálják.

Pálinkás a postarabló.

Ráismertek a postáskisasszonyok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 8.

Ma már kétségtelenné vált, hogy a budai postarablást Pálinkás János követte el. Az ominózus szürke ruhát ráadták, fejébe nyomták a postarablás alkalmával rajta látott fekete kalapot és a tanuk rámondták:

— Ez az! Ó volt! A postarabló!

Ezzel aztán Pálinkás sorsa el is dőlt. Mint visszaeső bűnösre, súlyos fegyházbüntetés vár rá. Most már csak a büntetését kell megtalálni.

Pálinkás a szürkeruhában.

Ma reggelre megérkezett Budapestre Pálinkás szürke ruhája, amelyet Bécsben lakó nővérénél rejtett el.

Ma délelőtt tíz óra tájban a detektívek felöltöztették Pálinkást abba a ruhába, amelyben a rablás idejében volt. Így vezették be a detektívönök szobájába, ahol Streifförder Teréz és Rábóczy Teréz, a kirabolt posta alkalmazottjai már várakoztak rá.

Mikor Pálinkás a szobába lépett, egymásra néztek a postáskisasszonyok. Határozottan felismerték a rablót.

— Maga azt állítja, — fordult Krecsányi Pálinkáshoz — hogy egy hétig a Newyork-szállodában lakott?

— Igen, kérem.

— Onnan Balatonföldvára utazott?

— Igen.

— Leveleket honnan adott fel?

— Karlsbadból.

— Kikkel levelezett maga? A bécsi házkutatás alkalmával egy doboz levélpapírost találtunk, amelyből már egy csomó hiányzik.

— Nem az én levéldobozom volt az. Én Karlsbadból két levelet irtam, azokat is sógorom megbízásából.

— Ez nem igaz. Tegnap megkérdezte Sárközy detektív a nővérét és sógorát, hogy tudnak-e arról, hogy maga Karlsbadban volt. Ok kijelentették, hogy nem tudnak róla semmit.

— Én mást nem mondhatok.

— Helyes. Csak igazat mondjon s ha nem kerül ellentmondásokba, akkor bizonyosak leszünk afelől, hogy nem maga a postarabló.

— A cipészüzletbe hogy került?

— A Fiume-szállóból mentem oda.

— Ne mondjon ilyet. Maga sohasem lakott abban a szállodában. Maga a rablás napján a Szent István-kórházba ment és lefizette kezelési költségeit.

Pálinkás erre nem felelt. Érzte, hogy a detektívönök meg fogja fogni.

— Honnan ment maga a kórházba? — kérdezte a detektívönök.

Pálinkás akadozik, összefüggés nélküli szavakat mond, majd így folytatja:

— Hagyjon békében, nagysógor ur. Nem tudok én semmiről semmit.

A felismerés.

Ezután kivezették Pálinkást a detektívönök szobájából. És ekkor a fegyházviselt betörő, akinek a hangja is elárulta, hogy érzi, miszerint a mai szembesítés a döntő az ő ügyében: átható, szuró tekintettel néz kimenőben a két leányra. Valami fenyegető, vészjelző zordság van a tekintetében, mintha csak presszionálni akarná a két félénk teremtet.

Krecsányi tanácsos ezt is észreveszi és mosolyogva szól:

— Hiába néz olyan csunyán a kisasszonyokra, ezek már nem félnek magától!

Pálinkás nem szólt semmit, csak megy ki némán a két detektív között az ajtón.

Amikor bezárult a veszedelmes ember mögött az ajtó, a két leány egyszerre ugrik fel helyéről:

— Ez az! Ó volt az! — mondják egyszerre.

— Felismerik határozottan? — kérdi Krecsányi tanácsos. — Meg mernek rá esküdni, hogy ő volt az egyik rabló?

— Határozottan felismerjük. Nyugodt lelkiismerettel merjük mondani, hogy ő az! — szóltak egyértelműleg, s Rábóczy még hozzáteszi:

— Ahogy bejött, ráismertem! Még a járásáról is!

Ezzel a döntő szembesítésnek vége volt, a két leánynyal jegyzőkönyvet vettek föl arról, hogy felismerték Pálinkásban az egyik rablót s azzal mára vége a kihallgatásoknak is. A detektívek pedig újból nekilátnak munkájuknak s most már kezdődik a hajszja a társ utánp.

UJDONSÁGOK.

A margitszigeti monstre hangverseny.

— A helyőrség a kecskemétiéért. —

Budapest, szeptember 8.

A budapesti helyőrség tisztjei ritka látványosságban és műelvezetben részesítették ma a főváros közönségét: a Margitszigeten két katonai zenekarral rendeztek hangversenyt a kecskeméti földrengés károsai javára.

Az ünnepélynek a legszebb derűs őszi nap kedvezett. Napsugárpompában ragyogott az egész sziget egész délután s amikor bealkonyodott, enyhe meleg nyári este marasztotta azokat, akik erre az alkalomra a Margitszigetet fölkeresték. A gyönyörű parknak minden útját, minden térségét már kora délután elárasztotta a közönség. Disztingvált, válogatott publikum, Budapest urai társaságának színe-java volt itt együtt, feltűnően sok katonatiszt, snájdig aeraris asszonyok, aranygalléros tábornokok. Az alsó-szigeti vendéglő mellett hatalmas tribün várta a monstre zenekart, szemben vele a fedett sétány közelében délszaki növényekkel, pálmákkal díszített sátor József főherceg és családja számára. Az előkelő közönség sorában ott voltak gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Székely Ferencz, Hazai Samu a feleségével, lovag Schreiber hadtestparancsnok a nejevel, báró Fejérváry Géza, gróf Szapáry József, József főherceg főudvarmestere, báró Werhneradt altábornagy, báró Ruprecht honvéd főparancsnok helyettes, Láncozy Leó és mások. A rendezés mintaszerű volt, ami a rendező-bizottságnak és különösen Bossányi főhadnagy agilitásának az érdeme.

Magas vendégeit azonban hiába várta a sátor: József főherceg és Augustia főhercegné asszony nem jelenhettek meg az ünnepélyen, mert a főhercegnének heves torokbaja támadt. Az udvart Orczy Eugenia bárónő, Augustia főhercegné asszony főudvarmesternője képviselte. Ő előtte tisztelt Keckeméti népes küldöttsége is; élén gróf Ráday Gedeon főispánnal.

Négy órakor a hét zenekar egyszerre a sziget hét különböző pontján kezdett el játszani. Egymást követték a zenekarok legjobb műsordarabjai, melyeknek mindenütt nagy hallgatóságuk volt. Legnagyobb közönsége az alsó-szigeti vendéglő melletti hangversenynek volt, ahol két zenekar felváltva gyönyörködtette játékaival a publikumot.

Hat óra tájban az összes zenekarok együttesen elfoglalták helyüket és festői csoportba rendeződtek a tribünön. Pont hat órakor szólalt meg a kétezernyolcvan főből álló zenekar és rövid szüneteket tartva, játszott egész hét óra utánig. Szeghő, Pazeller, Prichystal és Bachó karmesterek mesteri vezetése mellett egymást követték Erkel Hunyadi Lászlója, Wagner Lohengrin fantáziája, Verdi Aidája, Bachó Magyar ábrándja. Minden szám után a hatalmas tömeg lelkes tapsal adta jelét a tetszésének.

A budapesti helyőrséget a legnagyobb elismerés és hála illeti ezért a szép délutánért, mely amellet, hogy nagy tömeg embernek szerzett műelvezetet, akkor, amikor a kecskeméti nyomor enyhítésének a szolgálatába állt, a tisztikar humánus és emberbaráti érzelmeiről is szép tanúságot tett.

NAPIREND. Naptár: szombat, szeptember

9. — Róm. kath.: Gorgon vt. — Prot.: Hafiz. — Görög-ország augusztus 27. Libér. — Zsidó: Elul 16. — A nap két reggel 5 óra 28 perczkor, nyugszik este 6 óra 25 perczkor. — A hold két est 7 óra 5 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 56 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Balogh Jenő közoktatásügyi államtitkár fogad

délután 5 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincsen. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyóter 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — Aquincumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Iparművészeti Múzeum 10—7 óráig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—7-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Ráth Múzeum

10-4-ig. — Széchenyi Múzeum (Akadémia-utca 2.)
10-12-ig. — Tanszermúzeum 3-7-ig.

Nyitvaleő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3-7 óráig. — Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9-12-ig és 6-8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9-2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3-7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9-2-ig. — Egyetemi Könyvtár 9-6-ig.

Nyitvaleő képtárak: Zsűrimentes kiállítás a Művészszobában (Krisztof-tér 3.) Nyitva délelőtt 10 órától este 6-ig. Bepéldíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya. Nyitva 10-2-ig.

— **Az uralkodó Bécsben.** A felség két hónapi ischli tartózkodás után ma délután elhagyta Ischlt és 2 órákor udvari különvonaton Bécs-Schönbrunnba utazott. A felség tiz perccel a vonat indulása előtt jelent meg a pályaudvar Perronján, hol az egybegyűltek háromszoros hoch kiáltással üdvözölték. Ő felsége gróf Saalburghoz lépett és hosszabb ideig beszélgetett vele, közben azt mondta:

— Az Ischiben való időzés igen jót tett nekem.

Amidőn a vonat megindult, a lelkes ovációk megismétlődtek, amelyeket a felség a kocsik ablakánál állva köszönt meg. Általános nagy örömet keltezt az, hogy ő felsége igen jó színben van és láthatólag jól érezte magát Ischiben. Az uralkodó este hét órákor érkezett Bécsbe és a közönség lelkes ovációi közepette Schönbrunnba ment.

— **A lordmajor a királynál.** Bécsből jelentik: A londoni lord major és a törvényhatóság tagjai vasárnap érkeznek Bécsbe. A király még aznap kihallgatáson fogadja a schönbrunni kastélyban a londoni polgármestert.

— **Czimadományozások.** A király a kereskedelemügyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter előterjesztésére a magyar postakárekpénztár személyzeti létszámába tartozó Elek Árpád titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet díjmentesen, dr. Deschán Achill segédtitkárnak a titkári címet és jelleget, végül Fáy Miksa számtanácsosnak a főszámtanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Esküvő a Rothschild-családban.** Bécsből jelentik: A legszükebb családi körben tartották meg ma a nemrég elhunyt báró Rothschild Alfréd leányának, Rothschild Valentinának esküvőjét báró Springer Zsigmonddal.

— **Magyar nemesség.** A király Liskay Győző soprán 18. hónapig gyalogezredbeli főhadnagynak, néhai Szombatfalvi Liskay József ezredes örökbe fogadott fiának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet a „Szombatfalvi” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Baleset a Tisza-kastélyban.** Nagyszalontáról táviratozzák: Gróf Tisza István vendége, a 14 éves gróf Malingen ma reggel sétalovaglás közben leesett a lóról és könnyebb természetű agrázkódást szenvedett. Állapota nem életveszélyes.

— **(Kitüntetett zárdafőnök.)** A király a miniszterelnök előterjesztésére Pavlovics Ambrus zárdafőnöknek, a zágrábi görög-keleti szerb egyház község plébánosának, sok évi hű és hasznos szolgálatai elismerésül a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Mona Liszt megtalálták?** Párisból szenzációs híradás érkezik Leonardo da Vinci ellopott műremekéről. A *Soir* című párisi újság azt közölte, hogy Lyonban elfogták egy autómobilist, melyben két utasült s állítólag velük volt a *Mona Lisa*. A két autómobilistát természetesen rögtön letartóztatták. A „*Soir*” első híradását erős kétkedéssel fogadták a párisiak. Megerősíti azonban ezt a híradást egy ma érkezett madridi távirat, mely teljesen megfelel a „*Soir*” levélbeli értesüléseinek. E távirat szerint a két letartóztatott autómobilista a velük levő képről az állították, hogy ez nem Leonardo da Vinci eredeti festménye, melyet a Louvreből elraboltak, hanem csupán egy másolat, melyet Coimbrában levő lakásukra akartak szállítani. Nincs kizárva, hogy ez a vallomás megfelel a valóságnak, annál is inkább, mert legutóbb olyan híradások érkeztek, hogy két értékes *Mona Lisa* másolatot is ellopott különböző helyekről. Még ha a két elfogott emberről egy ilyen másolat van is, az persze nem segít a francziák baján. Egy madridi távirat szerint a spanyol hatóságok nagyon titkolóznak ama két ember fölől, akiket akkor tartóztattak le, mikor autómobilon állítólag a Giocondát vitték magukkal. A két ember tényleg portugál, Coimbrába valók. Nem lehet tudni, vajjon tényleg másolat-e a náluk levő festmény. A két portugál azt állítja, hogy a náluk levő Gioconda másolat és egy coimbrai kastélyba való.

— **A czárné állapota javult.** Pétervári jelentés szerint a czár és családja II. Sándor szobrának leleplezésére Kiebbe utazott, ahol egyszersmind a czár a hadgyakorlatokon is jelen lesz. Innen a czári család több heti tartózkodásra Livádiába utazik, mert azt remélik, hogy a czárné állapotára, mely az utóbbi időkben amugy is lényegesen javult, nagyon jó hatással lesz a livádi tartózkodás.

— **Novakovic leleplezése.** Belgrádból jelentik: A királygyilkosságról való gyónásának mai fejezetében Novakovic arról számol be, hogy ki kezdeményezte az összeesküvők fogadalmát. Gavrillovic főhadnagy volt az, aki szükségesnek tartotta, hogy az összeesküvők irásban tegyenek fogadalmat. Gavrillovic indítványa fölött nagy vita indult meg és éppen ez az indítvány volt az oka annak, hogy többen lemondtak az összeesküvésben való tényleges részvételről. Ezek azonban megígérték, hogy titkot tartanak és elvileg elő is segítik az összeesküvést, de a fogadalmat nem írják alá. Mikor ezek eltávoztak, megszövegezték az eskümintát és az összes jelenlévők aláírták. Ez az ülésen felhatalmazták Gavrillovic-t és Antics-t, hogy szerezzenek újabb híveket az összeesküvés számára.

— **A karlsbadi sakkverseny.** A nemzetközi sakkverseny egyik hírneves részvevője: Rubinstein ma hirtelen megbetegedett, úgy, hogy Alapinnal a játékot meg sem kezdhetette. A mai tizenegyedik fordulón Teichmann legyőzvé Tartakowert, már ismét vezető helyre került, miután Schlechter a Vidmar elleni partijában csak remist ért el. Duras fölött Spielmann aratott szép diadalt. Rotlewihatalmasan nyomul előre; ma Löwenfisch ellen nyert. Salve győzött Cohn ellen; a lodzi mesternek ebben a hónapban ez az első győzelme. Perlis nyert Alechin ellen, Fahrni győzött Chajes ellen és Leonhardt nyert Johner ellen. Jaffe legyőzésével az orosz Robinowits e versenyen ma ünnepelhetette első diadalmát, ugyszintén Dus-Chotimirski is ma produkálta az első remist Kostics ellen. Marshall ismét hátrább szorult, miután Burn ellen csak remist tudott elérni. Remisvel végződött a Süchting-Niemzowitsch, valamint a esütörtökről függően maradt Kostics-Perlis játszma is.

A verseny állása a tizenegyedik forduló után: Schlechter, Teichmann 10½, Rotlewih 9½, Duras, Marshall, Rubinstein, Süchting, Vidmar 8, Alechin, Leonhardt, Perlis 7½, Cohn, Dus-Chotimirski, Kostics, Spielmann 7, Löwenfisch, Tartakower 6½, Burn, Chajes, Niemzowits 6, Jaffe, Johner, Salve 5½, Alapin 5, Fahrni, Robinowits 4½.

— **A nagy záró-hadgyakorlatok terepe.** Az idei nagy záró hadgyakorlatok, amelyek Ferencz Ferdinand főherceg vezetésével fognak lefolyni, tudvalevően a Magyarországi és Galicziai közötti határon lesznek és már e terep választása után itélve is, nyilván azon a feltevésen sarkallanak, hogy egy ellenséges hadsereg Galicziából Magyarországra tör be. A szeptember 12-étől 15-éig tartandó hadgyakorlatok középpontja a duklai mőlyedés, a Kárpátok fővonala és a nyugati Tátra-tömb között elterülő síkság. A felderítő és hírszerzésben nagy része lesz a léghajózásnak. A katonai léghajókat és megerősített léggömbökre ezáltal különösen nevezetesebb szerep vár. A hadgyakorlatokon résztvevő repülőgépeknek különösen nehéz lesz a dolguk a hegyes terepen a felállítás és kivált a netán hirtelen szükségessé váló leszállás miatt. Számos autómobil fog ezáltal is résztvenni a hadgyakorlatokon, köztük esetleg egy motoresónak is.

— **A pozsonyi Petőfi-szobor leleplezése.** Ma délelőtt ragyogó szép napsugaras időben, lelkes közönség részvételével mellett leplezték le a pozsonyi Petőfi-szobrot, amely a színházzal szemben van felállítva. Pozsonyi jelentés szerint az ünnepségen résztvevő a város és a megye minden hatósága, iskolája, egyesülete, a Petőfi-Társaság nevében Herczeg Ferencz elnök vezetésével 11 tagú küldöttség jelent meg. Az ünnepi beszédet Brölly Tivadár polgármester mondta és a beszéd végén Radnay Béla szobrászművész művészi alkotásáról lehallott a lepel. Kumlik alpolgármester a város nevében átvette a szobrot, majd Szávay Gyula tartott beszédet. Ötvenkét koszorút tettek le a szoborra. Este a színház német társulata ünnepi előadást rendezett.

— **Sikkasztó pénzárás.** Karánsebesről táviratozzák: A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság orvosai pénzárásnok, Bródi Vladimir ebben az évben januártól augusztusig 11.652 koronát sikkasztott. A rovacsolásnál rájöttek a sikkasztásra s Bródit letartóztatták.

— **Dr. Rozgonyi halála.** A budapesti társadalom egy igen értékes és köztiszteltetben álló tagját veszítette el: Dr. Rozgonyi Sándor, a jóhírű fogorvos, Berlinben, ahol a fogászok kongresszusán tartózkodott, váratlanul szívrohadosan elhunyt. Dr. Rozgonyi az előkelő körök fogorvosa volt. Szaktudását nemcsak azok honorálták, akik orvosi segítségét igénybe vették, hanem a szakkörök, amelyek orvosi tudományát nagyrabecsülték. A kellemes modoru uriember alapító tagja volt a Demokrata Körnek, amelynek életében, épp úgy, mint a fővárosában tevékeny részt vett. Tetemét Budapestre szállítják s itt fogják nyugalomra helyezni. Dr. Rozgonyi balvégzete, a fiatalon elhunyt orvos családja iránt őszinte részvétet keltezt.

— **Kolera.** Ma reggel az Andrassy-ut 11. sz. ház előtt Haspacher Ferencz negyvennyolcz éves napszámos koleragyanus tünetek között összeesett. Bevitték a Szent Gellért-kórházba. A délután folyamán Radvánszky János napszámos esett össze a Sziv-utczában koleragyanus tünetek között. Őt is a Szent Gellért-kórházba szállították.

Szerdán reggel szállították be a Gellért-kórházba Flórián Sándor napszámost, aki a Hajnal-utca 2. számú házban lett rosszul. Három napi szenvedés után ma hajnalban meghalt Flórián Sándor a kórházban. Fölboncolták és megállapították hivatalosan, hogy ázsiai kolera okozta a halálát. Miután a hajléktalanok menedékhelyén többen is megbetegedtek, az egész intézetet gondosan fertőtlenítették, a lakóit pedig megfigyelés alá helyezték. — Tegnap este az Aradi és Bajnok-utca sarkán Gácsik Róza tizenkilenc éves munkásleány összeesett, a mentők a kolera tüneteit állapították meg rajta. Ezideig még nem állapították meg, hogy Gácsik Róza tényleg kolerás-e. Az utolsó huszonnégy órában még egész sereg koleragyanus embert szállítottak be a Gellért járványkórházba. A beszállítottakat szigorú vizsgálat alá vették és sikerült megállapítani hogy egyikük sem kolerás. Eddigelő 76 egyént szállítottak be a Gellért-kórházba. Tegnap reggel mondták ki, hogy Újpest kolera mentes és délután már több gyanus betegét szállítottak a kórházba. A legkomolyabb megbetegedés a kolera fészkehez, a Leiner-gyárhoz közel lévő Váci-utca történt. Az 56-ik számú házban rosszul lett Javorek András napszámos János nevű három éves fia. A gyermeket beszállították a kórházba, ahol rövid kínlás után kiszendetett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermek kolerában halt meg. Az újabb eset folytán Tanos Pál közegészségügyi tanácsos ismét elrendelte a multkori szigorú óvintézkedéseket. Később bevitték az öt tagu családot a járványkórházba, mert a kolera jelei mutatkoztak a gyermekeken és a szülőkn is. Újra ismét megbetegedett még koleragyanus tünetek között Jankovics Antal munkás és négy tagu családja is. A házat fertőtlenítették. Jankovicsékát pedig a kórházba szállították.

A komáromi rendőrség sürgőnyileg értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Gönyőn a Duagőzhajózási Társaság „Ferdinand” nevű hajójára föl szállt egy Füzi Károly nevű utas. Füzi a hajón koleragyanus tünetek közt megbetegedett, amit Komáromban leszállították. A komáromi rendőrség föl hívja a budapesti rendőrség figyelmét a koleragyanus hajóra, arról azonban elfelejtett beszámolni, hogy ha az a hajó koleragyanus, miért engedte tovább utazni a Dunán? — A gráci zementgyáron egy utas koleragyanus tünetek között megbetegedett. Ennek következtében a kocsit, amelyben a megbetegedés történt, Czeldömölkön lekupesolták és másik öt utasát elkülönítették.

— **Amerikai békbarátok Budapesten.** Bosztóban van egy alapítvány (World Peace Foundation), amely a világéke érdekében való propaganda céljait szolgálja s e téren a különböző államokat s különösen Amerikát az európai államokkal mind bensőbb kapcsolatba van hivatva hozni. Az alapítvány titkára Mead és felesége legközelebb Bécsben tartanak előadást, még pedig Mr. Mead e hó 1-én német nyelven Amerikának és Európának egy tökéletesebb világszervezet érdekében való közreműködéséről és Mrs. Mead angol nyelven „A békmozgalom reményteljes kilátásai” címen. Bécsben a mondott napon este fél nyolcz órákor az alsó-ázsiai iparegyet disztermében lesz az előadás. Bécsből a Mead-házaspár közvetlenül Budapestre érkezik, hogy az interparlamentáris unió magyar csoportjának meghívására itt előadást tartson.

— **Kemcsmál község tűzveszedelme.** Szombat-helyi jelentés szerint leégett, majdnem teljesen elpusztult Kemcsmál kis magyar falu. Kemcsmál községben tegnap este tűz ütött ki, amely egészen ma délig pusztított. A községnek majdnem minden háza leégett. Kétszázötven ember hajléktalan lett és koldusbotra jutott.

— **Elítelt hazaáruló.** Pétervárról táviratoz-
zák: A hadbírósg ma négy napi tárgyalás után
nyolcz évi kényszermunkára és polgári jogainak
elvezetésére ítélte a hazaárulással vádolt *Postlikov*
vezérkari századost, aki három nagyhatalom tit-
kos ügynökeinek titkos okmányokat adott el.

— **Hajóavatások a trieszti kikötőben.**
Trieszti jelentés szerint szombaton, szeptember
9-én az „Austro Americana“ hajóstársaság vízre-
bocsátja „Kaiser Franz Josef I.“ nevű új hajóját.
A keresztelést *Mária Jozefa* főherceggasszony
végzi. A vízrebocsátás után a monfalconei hajó-
gyárban az osztrák-magyar haditengerészet új *csir-
kélőjét*, mely egyelőre „G.“ jelzéssel bír, bocsátják
vízre. Itt is a főherceggasszony végzi el a hajó
keresztelését.

— **Hitelező és adós.** Déváról jelentik: Szász-
városon *Popa József* gazdálkodó a falu végén talál-
kozott *Kirilla Tamás* fuvaros régi adósával. Fel-
szólította utóbbit, hogy fizesse meg adósságát.
Ezen azután összeeszték, miközben *Kirilla* ostará-
val megütötte *Popa* jelenlevő legényfiát. Ez kést
rántott és *Kirillát* szívenszurta, aki nyomban meg-
halt. A legényt a csendőrök letartóztatták.

— **A Maticza új elnöke.** A szerb Maticza-
egyesületnél történt sikkasztások alighanem válto-
zásokat idéznek a társaság vezetőségében is. Ujvi-
déli jelentés szerint, jól értesült szerb körökben
azt a hírt terjesztik, hogy a Maticza új elnöke *Bog-
danovich* Lucian, a szerb patriarcha lesz. Tekintve,
hogy az ellenzék az ujvidéki püspököt akarja meg-
választani elnöknek, a választás nagyon zajosnak
ígérkezik.

— **A francia konyhaforradalem.** Párisi je-
lentés szerint Franciaország vidékein a tünteté-
sek az élelmiszerdrágaság ellen tovább tartanak.
Brestben a munkástörszén gyűlés volt, melyet
tüntető körmenet követett. A rendőrség szétűzte
a tüntetőket és többeket letartóztatott. *Roubairban*
este tüntetők egy haltereskedés előtt összegyűltek
és a kereskedést kövekkel dobálták, szintugy több
vajkereskedést is. Lovasság több ízben támadott a
tömegre. Számos tüntetőt letartóztattak.

— **Nagy katasztrófa Nizzában.** Nizzából je-
lentik: Ma délelőtt 10 órakor a Pastorelli uton
lévő színházban, melyen tatarozási munkálatokat
végeznek, beomlott a tető. Az ott dolgozó munká-
sok közül körülbelül negyvenötöt, maguk alá te-
mettek a romok. Katonaszág és tűzoltóság azonnal
hozzákezdett a mentési munkálatokhoz, amelyek
azonban igen bajosan folynak, minthogy a tető-
zetnek egy megmaradt része is beomlással fenye-
get. Délelőtt 11 óráig 16 holttestet húztak ki a
romok alól.

— **Halálosvégű baleset.** Tegnapelőtt este
Pupos István hatvankilenc éves napszámos a
Mátyás-tér 18. számú ház építésénél leesett egy
állványról. Zuhanás közben egy akácfába ütötte
a fejét. Hazavitték Szent Mihály-ut 108. számú
lakására, ahol tegnap meghalt. A törvényszéki
orvostani intézetbe vitték.

— **Az anya védelmében.** Zomborból jelentik:
Jankovics András ittas állapotban gyakran bán-
talmazta családját. Tegnap este ismét részegen
tért haza, ütlegelni kezdte feleségét, majd kést
emelt rá. A szorongatott asszony kiáltására a
17 éves fia vasvillával anyja segítségére sietett.
Többször fejbe ütötte édes atyját úgy, hogy az
rögtön szörnyethalt. *Jankovics* Andrásné és fia
önként jelentkeztek a hatóságknál.

— **Halálozás.** Dr. *Polgár Sándor* kir. ítélő-
táblai bíró felesége, *Neubauer* Hermína életének 48-ik
évébe hosszas szenvedés után meghalt Szegeden.

× **Nászajándékok a „Párisi Nagy Áruházban“**
Andrássy-ut 39., Rákóczi-ut 38., Kossuth Lajos-utca 6.

× **Bob** hashajtó a legkellemelebb, 10 fillér.

× **Czim- és reklámtáblákat,** nemesi czimere-
ket készít *Harsányi László.* Budapest, VII., Hungária-
körút 135. Telefon 170-12.

× **Royal-Orfeum,** Budapest, Erzsébet-körút
21. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

× **Fodor-féle vivóterem** a Koronsherceg-
utcz 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb
felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították
a gyermektorna- és vivásra.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A „Hit és Haza“ budapesti előadása. A
„Berliner Tagblatt“, — valószínűleg valami ille-
téktelen tudósító nyomán — ma érkezett számában
a következőket írja:

„Karl Schönherr „Hit és Haza“ című drá-
mája, a klerikális oldalról emelt tiltakozás elle-
nére, mégis színre kerül a budapesti Vígyszínház-
ban. A cenzura a darabot hosszas vonakodás
után végre engedélyezte. Ha a budapesti lapok
hírei hitelt érdemelnek, a premiéren nagy szín-
házi botrányok várhatók.“

Nem tudjuk, hogy a berlini lap melyik buda-
pesti lapból meríti híreit, de tudunkkal minderről
a fővárosi lapokban egy betű sem jelent meg és
a berlini téves hír talán abból keletkezett, hogy a
Vígyszínház a darab bemutatóját, mint rendkívül
értékes irodalmi terméket, a szükséges előkészüle-
tek miatt a tervezettnél későbbi időre halasztotta.
Annyit azonban a „Berl. Tagbl.“ mégis tudhatna,
hogy Magyarországon előzetes cenzúra nincs.

Nyiltter.

Brovatban közlöttékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

== A ==

TOKAJI BOR

a BOROK KIRÁLYA!

Legpompásabb élvezeti cikk,
a leghathatósabb gyógybor!

Feltétlenül HERCZEG
WINDISCHGRAETZ LAJOS
eredeti vartöltésű legyen.

Kapható mindenütt!!

Pinczészet: Sárospatak—Tokaj.

FORGALMI IRODA: Budapest, VI., Teréz-
körút 25., I. emelet.

FŐVÁROS.

(*) **Falk Miksa-utca.** A közmunkák tanácsa
értesítette a főváros tanácsát, hogy a Nádor-utczá-
nak az Országház-tértől a Lipótkörútig terjedő rész-
ét a kiváló publicista és politikus nevével *Falk*
Miksa-utczának nevezte el.

(*) **A taxaméter és a hidvám.** A taxaméterről
szóló szabályrendeletben nincs említés téve arról,
hogy az utas a hid és alagut vámját fizetni tartoz-
ik-e vagy sem. A főváros tanácsa legutóbb tartott
ülésében kimondotta, hogy a hid- és az alagutvám-
nak a fizetése úgy oda, mint visszafelé az utast
terheli, amint ez különben a bérkocsis-szabályrende-
letben is lefoglaltatik.

(*) **Légnyomású villamos csengők.** A kereske-
delemügyi miniszter annak idején felhívta a fővá-
ros tanácsát, hogy a vasúttársaságokat a légnyomású
csengők használatának kipróbálására szólítsák fel.
A főváros tanácsa kísérletképen el is rendelte, hogy
husz kocsi légnyomású csengőket helyezzenek el.
A kerületi előjáróságok, a mérnöki hivatal és az
államrendőrség most azt a véleményt adták a mi-
niszternek, hogy ezek az új légnyomású csengők
forgalomszolgálati szempontból jók ugyan, de éles
hangjukkal háborítják a közönséget. A tanács ehhez
képest helyesebbnek tartja, ha a jelzőkészülékek
helyett esendesebb és mélyebb hangú jelzőkészü-
lékeket alkalmaznak, amelyek nem okoznak akkora
zajt. A tanács ily értelmű felszólítást intézett a
vasúttársaságokhoz.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ **Uj szabadalmi bíró.** A kereskedelemügyi
minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott
pénzügyminiszter előterjesztése a király *Schilling*
Zoltán szabadalmi albirót, a VII. fizetési osz-
tályba való sorozással, szabadalmi bíróvá kinevezte.

§ **A szörnveteg.** A pestvidéki törvényszék Sz.
Kiss Gyula táblabíró elnöke alatt elvetemült
ember felett mondott ítéletet. A vádított id. Kelemen
Menyhért nagykátai földműves volt, aki *Mária*
nevű 20 éves leányával szerelmi viszonyt folytatott,
azután pedig ez év április havában szemet vetett
Julia nevű 13 éves leányára és ellene is erkölestel-
ler mérényletet követett el. A szomszédok feljelen-
tésére a csendőrök letartóztatták id. Kelemen Meny-
hértet és ellene a pestvidéki ügyészség a Btkv. 232.
szakaszába ütköző büntett és vérfertőzés büntette
miatt emelt vádat. A zárt ajtók mögött lefolyta-
tott tárgyaláson a bíróság a vádlottat dr. Kisfalvi
R. Rezső védő meghallgatása után, tekintettel alkoholista és degenerált voltára, vérfertőzés és sze-
mérem elleni erőszak büntette miatt három évi
fegyházra ítélte, amelyből a vizsgálati fogsággal
négy hónapot kitöltöttnek vett. Kelemen Mária-t a
bíróság vérfertőzés büntette miatt hat havi börtö-
nre ítélte. Az ítélet jogerős.

SPORT.

A mai sportesemények.

Budapest, szeptember 8.

Az FTC atletikai viadala. Ma délután ren-
dezte a Ferencvárosi Torna Club nemzetközi atle-
tikai versenyt az Üllői-uton, amelyen több első-
rangú angol, német és ausztriai atléta is részt vett
a magyar gárdán kívül. Az angol bajnokságban má-
sodiknak beérkező *D'Arcit* nálunk a 100 méteren
Jankovics biztosan 1 méterrel verte 10 mp. alatt
országos rekordot javítva. Harmadik *Ondrus* lett
Applegarth előtt. A 110 méteres gátfutást *Kovács*
w. o. nyerte. Az 1000 m.-es síkfutásban első *Palotai*
Ottó lett. A 4×100 méteres football stafétát az
FTC csapata nyerte. A nap legszebb versenye a 200
m. síkfutás volt, amelyet szintén *Jankovics* nyert
D'Arci és *Applegarth* előtt és egyötöd mp.-cel ja-
vítva meg a magyar országos rekordot. A távolug-
rást *Schmiedt* (MAC) nyerte meg gyenge ered-
ményével. A 800 m. síkfutásban és a negyedangol-
ban első *Nicol* (Anglia) lett. A gerelyvetésben
Koczán Mór szerepelt álnévvel. A versenyt kitűnő
eredményvel nyerte: 56 m. 78 cz.-t dobott. Az
atletikai verseny után az FTC barátságos mérkő-
zést játszott a MAFC-cal. Az eredmény 8:0 volt
az FTC javára. Bíró *Sugár István* volt.

A *Millenárison* bajnoki mérkőzést játszott a
Budapesti Atletikai Klub a Terézvárosi Torna Klub
ellen. A BAK a matchet 5:2 arányban nyerte Izsó
bíráskodása mellett. Előzőleg a Magyar Testgya-
korlók Köre játszott barátságos mérkőzést a 33-al.
A két-fehérek 4:0 arányban verték meg a 33-asokat
tartalékesapattal állandó fölényben. Bíró *Fehéri*
volt.

A *Margitszigeten* bajnoki matchet játszott a
Budapesti Torna Club a Magyar Atletikai Club
bal. Az első félidő 0:0 arányban eldöntetlenül vég-
ződött, míg half-time után mindkét csapat büntető-
rúgásból kap egy-egy gólt és az eredmény 1:1 arány-
ban végződött. Bíró *Gorszki* (FTC) volt.

A *Budapesti Torna Club* a *Millenáris* uszomé-
denzében rendezte idei uszóversenyt, amelyen
Magyarország 1911-es műugró-bajnoksága dőlt el.
A műugrás idei bajnoka *Dénes Károly* (MAFC)
lett. A 100 m.-es és 200 m.-es gyorsuzást *Beleznay*
László nyerte, míg az 50 yardos gyorsuzásban
Löbl lett az első.

(*) **Bécsi versenyek.** A Jockey-Club a második
napra is kitétt magáért, amennyiben ügyesen
összeállított programjával elérte azt, hogy min-
den futamban népes mezőnyök és ami a fő, jó
anyag indult. Ez természetesen magával hozta a
szébbnél szébb kiüdelmeket s a publikumnak volt
bőven látnivalója. A favoritok ugyan nem min-
den futamban győztek, de a hét futam közül négy-
ben a legrövidebb oddsu ló haladt át elsőnek a
célon. Legnagyobb meglepetése a napnak *White*
clover győzelme volt a *Szeptemberi kanczaverseny*-
ben, ahol a *Dreher-ló* küzdelem után ütötte el az

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegsége-
nek és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomor
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

elsőségtől a favorit Veroná-t. Az Ujonezversenyben Lumpert játszva bánt el ellenfeleivel, míg az Akadályverseny három résztvevője közül Off nyert, a fogadók bosszúságára. Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen kétévesek verseny. Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Uchtritz Zs. sk. Párta 54 és fél kg (Gulyás), 2. Monte-Carlo 56 kg (Winkfield) 3. Dalnok 56 kg (Shaw). Futottak még: Rappelkopf, Fefe se tréfa, Fandango, Brünette, Ecséd, Denevér, Jonathan, Cocasse, Libuska, Budavár. Könnyen egy hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:30, 50, 41.

II. Dunure-handicap. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi L., 36 pm Quartus 59 kg (Miles), 2. Volonsy! 59 kg (Broadwood), 3. Ládika 54 és fél kg (Carlslake). Futottak még: Titurel, Lékvár, Berta, Gunther, Spezi, Daliás. Küzdelem után fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:50, 20:48, 49, 84.

III. Ujonez-verseny. (Kétévesek.) Díj 6000 korona. Táv 1200 méter. 1. Hg. Hohehohe pm Lumpert 56 kg (Shaw), 2. Bug 56 kg (Hewitt), 3. Wermuth 56 kg (Korb). Futottak még: Querulant, Dolores. Könnyen fél hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 20:24, 39.

IV. Szeptemberi kancza-verseny. Díj 20.000 korona. Táv 1800 méter. 1. Dreher A. 36 sk White colver 52 kg (Hewitt), 2. Verona 52 kg (Shaw), 3. Ruth 56 kg (Carlslake). Futottak még: Passe. Lira, Rose d'Amour, oCrmette. Küzdelem után félhosszal nyerve, háromnegyed hosszal harmadik. Tot.: 10:35, 20:39, 29, 53.

V. Stronczian-handicap. (Kétévesek.) Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Negropones Gy. sm Good Morning 55 és fél kg (Janek), 2. Character 53 és fél kg (Shaw), 3. Giddy Girl 54 kg (Winkfield). Futottak még: Rahl, Silver Wave, Marcell, Abbe, Szabad, Roselle, Falurossa. Igen könnyen másfél hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:21, 20:25, 35, 37.

VI. Turul-akadályverseny. Díj 6000 korona. Táv 4800 méter. 1. Novotny L., id. sher Off 66 kg (Krouzil), 2. Ferroniére 72 és fél kg (Pillon), 3. Hauptm. v. Köpenick 70 és fél kg (Szenté). Küzdelem után egy hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:51.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mautner V. 36 sm Magázó 52 kg (Korb), 2. Belladonna 50 kg (Richards), 3. Romulus 54 kg (Miles). Futottak még: Pussy, Sunnyside, Zeiserl, Theodora II, Mailart, Aviata, Csóka, Gaborian, Ingeborg, Gloriette, Pajtás II, Róna, Gránioza, Villafraña. Könnyen fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:45, 20:38, 50, 107.

() Alagi versenyek. Ünnepe volt, tehát látogatottság is nagyobb, azonban aki künn volt Alagon, nem sok élvezetet talált a nagyon is gyatra társaság mérkőzésében, ha még ehhez számítjuk azt is, hogy egy futam kivételével csupa törpe mezőnyök startoltak, eleget mondtunk az egész napról. Ma már Fries nem volt oly szerencsés, mint a két első napon, sőt egyszer el is bukott lovával, de már a következő futamban nyeregben volt. Részletes eredmény a következő:

I. Eladók verseny. Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Isekutz Gy. Micsola (tul.), 2. Sibrik, 3. Murtell II. (Folís). Futottak még: Paikam, Dóri, Seareely, Páfrány, Lily, Praterspatz, Orsata, Velasztá. Küzdelem után félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:43, 20:35, 44, 58.

II. Ujonezok akadályverseny. (Háromévesek.) Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Lov. Ostasewsky Polish Galoway (Ziemanski), 2. Hep-Hep (Klimscha), 3. Marionete (Maas). Futottak még: Firmament (elbukott). Könnyen tíz hosszal nyerve, rossz harmadik. Tot.: 10:18, 20:43.

III. Csipész akadályverseny. Díj 3000 korona. Táv 4800 méter. 1. Geist G. Rébus (Rybenski), 2. Alkony (Kádár), 3. Nevermore (Fries). Futottak még: Pampuska, Goutte, Könnyen négy hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Tot.: 10:31, 20:44, 192.

IV. Urlovastlovak gátverseny-handicapja. Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Molnár L. Eda (Genesy), 2. Daemon (Folís), 3. Repülj feckém (Harrison). Futottak még: Ariadne, Gadfly, Chierte. Könnyen hat hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 20:88, 40.

V. Bvár-handicap. Díj 1800 korona. Táv 1600 méter. 1. Gr. Orsich P. Akbar (Paul), 2. Potyka (Lipták), 3. Minek (Kiszivath). Futottak még: Sas, Panna, Grande Disense, Forest King. Könnyen hat hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:40, 20:29, 32, 28.

VI. Eladó kétévesek handicapja. Díj 1500 korona. Táv 1000 méter. 1. Mr. Redgrey Daphne (Fetting), 2. Lencsi (Tausz), 3. Napos (Lipták). Futottak még: Szemesé. Könnyen két hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:24, 20:30, 31.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

KÖZGAZDASÁG.

Nincs rátaemelés az Angol Banknál. Mai számban megemlékeztünk arról, hogy tegnap a tőzsde zárása után az a hír érkezett, hogy az Angol Bank fölemelte kamatiát. Minthogy a pénzpiacz előre számított az esetleges rátaemelésre, természetesen a hírek pénzügyi körökben hitelt adtak s mi is a pénzpiacz helyzetével foglalkozva, rámutattunk az angol jegybank kamatlábemelésére. Berlini táviratok jelentették a kamatláb fölemelését s néhány nagyobb bankár magánértesülései is megerősítették a hírt. Mára azonban kiderült, hogy a hír közönséges tőzsdemanőver. Az angol jegybank nem emelte föl kamatlábát s az erre vonatkozó hír minden komolyabb alapot nélkülöz. Minthogy ilyenfajta híresztelések terjesztése nem első eset s csak a tulságba vitt spekuláció eredménye, a tőzsdetáncsnak kell erélyesen föllépnie, hogy ilyen visszaélések elő ne forduljanak, a zavarosban halászó lelkismeretlen hazárdörök, akik hamis sürgönyökkel dolgoznak, kizárassanak első értékpiazcunkról.

Uj ipari vállalat. Fehérneműtisztítók Mosóporgyára és anyagkereskedelmi részvénytársasága ezúton új vállalat alakult Budapesten. A fehérneműket rongáló szerek használatát lesz hivatva kiküszöbölni ezen új vállalat azáltal, hogy a mosóporokat és tisztítókat vízüvegmentes, de szappandus mosóporral akarja ellátni. A vállalat tervezője és megteremtője: Maléter Róbert, vegyi-technikai laboratórium-tulajdonos. A múlt hónapban tartották meg az alakuló közgyűlést, amelyen a részvénytársaság igazgatósága elnökül Holzmann Henriket, az „Adria“ fehérneműtisztítógyár tulajdonosát; ügyvezető igazgatóvá pedig Maléter Róbertet választották meg. A gyár már 1—2 hét múlva megkezdí üzemét.

Az értéktőzsdéről. Az ünnep miatt ma a tőzsde termei zárva voltak. Magánfoglalom azonban fejlődött, mely különösen a cukorpapírosokat s a közlekedési értékeket favorizálta.

A sör drágulása. Tegnap tartották döntő értekezletüket a csehországi sörgyárosok. Kimondották, hogy a közönséges sör árát hektoliterenkint két korona negyven fillérrel, a pilseni sörét három koronával emelik fel 1912 január elsejétől kezdve. Az áremelés nemcsak belföldre, hanem a külföldi forgalomra is érvényes lesz. A gyárosok egyúttal figyelmeztetik a közönséget arra, hogy a vendéglősök jogtalanságot követnének el akkor, ha ez áremelés következtében ők most felemelnék a pohár sör árát. A vendéglősök ugyanis már felemelték a sör árát akkor, amikor a sörre ezelőtt két esztendővel tartományi adót vetettek ki, holott ez az adó csak papíroson maradt, mert tényleg nem hajtják be a vendéglősökn.

Uj részvénytársaságok Ausztriában. Az év első nyolcz hónapjában 40 részvénytársaság alakult Ausztriában. Nálunk ugyan a háromszorosát is túlszámolják az év első nyolcz hónapjában alakult részvénytársasági bankok és iparvállalatok. Jelenleg azonban erős az áramlat Ausztriában, mely új ipari és pénzügyi vállalatokat akar alapítani. A Wiener Bankverein az F. Wertheim et Co Kasszagyarat részvénytársasági alapon másfél millió korona alaptőkével reorganizálja. Továbbá az Osztrák Hitelintézet prágai fiókintézetet a Zivnostenska Bankával együtt egy megüreggyárat alakít át részvénytársasággá két és fél millió korona alaptőkével. Az új vállalat Budapesten s a Balkán nagyobb városaiban fiókot állít fel. Ugyancsak a Zivnostenska Banka prágai telepe a Pivonka és társa gummigyárat részvénytársasági alapon fekteti 350.000 korona alaptőkével. Hasonlóképpen a Fattinger-féle mai gánczveg is részvénytársasággá alakul át. Rovigno-ban 160.000 korona alaptőkével egy szálloda részvénytársaság van alakulóban, továbbá egy nagyobb szabású gummigyár alapítását is tervezik. Szóval Ausztriában most fogta el az a nagy alapítási és a pénzügyi köröket, mely nálunk már két év óta tart.

Déli gyümölcs-aukció. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság kedden, szeptember 12-én délelőtt 8 órakor a dunaparti teherpályaudvar II. sz. raktárában déli gyümölcs-aukciót rendez, mely alkalommal 1500 láda citrom kerül eladásra.

Az építőiparosok országos vándorgyűlése. A Magyar Építőiparosok Országos Szövetsége az egész országra kiterjedő vidéki szervezeteinek és a társ-egyesületek tagjainak élénk részvételével ma országos vándorgyűlést tartott Kassán. Kauser Gyula elnök üdvözölte a kereskedelmi kormányt a város és vármegye képviselőit. Barlos Andor választott és rámutatott arra, hogy a kereskedelmi kormány teljesen át van hatva az építőipar kiváló fontosságáról. Mert a nagy fontosság el nem vitatható olyan iparág, mely annyi ezer állampolgárt foglalkoztat önállóan, mely annyi százezer munkásnak és családjának ad megélhetést, mely iparág számos más termelési ágat táplál, mely a művészet körébe vágó pozitív alkotásaival fokmérője az ország műveltségének és amely oly hatamas szellemi és anyagi erőt képvisel. Ez a nagy jelentősége kifejezésre jutott az ipartörvény módosítására vonatkozó munkálatoknál is. Tudvalevőleg a mostani kormány feladta az előző kormánynak azt az álláspontját, hogy az ipari kérdések egységes törvényhozási szabályozás alá kerüljenek és a részleges szabályozás elvét fogadta el irányadóul. Ez elvnek megfelelően a Matlekovics Sándor titkos tanácsos elnöklése alatt álló törvényelőkészítő bizottság már foglalkozott is az építőipar égető kérdéseinek szabályozásával. Ez azt jelenti, hogy az eddigi törvényes felhatalmazás alapján bár, de rendeleti uton történt szabályozás helyébe törvényes szabályozás lép. Ezután a szakelőadások következtek, majd a választásokat ejtették meg. Végül határozati javaslatot fogadtak el, mely sürgeti az építő iparosok függő kérdéseinek törvényhozási rendezését.

Országos baromfivásár Sopronban. Sopronból jelentik: A Nyugatmagyarországi földművelők gazdasági egyesülete október hó 28-án és 30-án Sopronban országos jellegű baromfivásárt rendez. A vásár iránt óriási érdeklődés mutatkozik a dunántúli baromfityesztők körében.

TŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 8. (Értéktőzsde.) A new-yorki elbágyadás, melyet fokozott a gabonaárak folytonos szilárdasága és a nemzetközi pénzpiacz kedvezőtlen helyzete, ma ismét majdnem az összes árfolyamok esetét idézte elő. Eladásokra különösen Baltimore- és Canada-részvények szenvednek, de egyes német értékek, mint Bochumiak, Laura-kohó és Schuckert szintén alacsonyabban jegyezték a tegnapiul. A Southwestafrika Company sheerjel 4 százalékkal estek. A pénzintézetek, különösen a 2 százalékkal alacsonyabb Deutsche Bank, szintén erősen lefelé tendáltak és a legtöbb bányáérték szintén százalékonként csökkent, dacára hogy az esz-szeni nyersvaszövetség a rajnai és lotharingiai művekkel megegyezésre jutott. A külföldi államkölesönök közül elsősorban 1902-es oroszok és török sorsjegyek tüntek fel bágyadságukkal. Később esekély fedezések voltak, de minden hatás nélkül az összirányra és a gabonapiacz lanygulása sem akasztotta meg a lefelé menő tendenciát és a tőzsde gyengén zárult. A készárupiacz lényegében ugyan kedvezőbb hangulatban volt, de egyes papírok érzékeny esést szenvedtek. Napi pénz 3½, magánkamatláb 4 százalék.

Berlin, szeptember 8. Zárlat. (Saját tudósítónktól Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjárdák 95.80 4 százalékos osztrák aranyjárdák 98.30 osztrák hitelrészvény 203.50 Déli vasút 22.30 orosz bankjegyek 16.45, 4 százalékos új orosz kölesön 93.60, Discontó Commandit 185.10, Dinamitruszt 179.—, Harpeni 179.— Unifikált török járadék 94.10, 4.2 százalékos ezüst jár

Heti műsor:

Szeptember hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)	Fővárosi Városi Színház	Uránia
10 Vasárnap — — — este	Válás után Susetta	Tannhäuser	Az ezred apja A hősiesség öröme	A sashók Tökéletes szerelem	Czigányszerelem A kis gróf	János vitéz Sulamith	Szerelmi keringő Az ártatlan Zsuzsi	

91.90. 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.70, Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar államvasut 157.60 Bécsi váltóár 848.25, Olasz járdék —, Alt. villamosági Edison 263.10, Gelsenkircheni 193.20, Laurakohó 167.90

Frankfurt, szeptember 8. Zárlat. 4.20/c papírjárdék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 98.50 Magy. ar-jár. 93.50 Osztr. hitelint. részv. 203.78 Osztrák-magyar államvasut 157.75 Északnyugati vasut —, Bustieh radi vasut —, Londoni váltóár 204.32, Bécsi Bank verein 177.37 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.—, 4.2 százalékos ezüstjárdék 95.50, Osztrák koronajárdék 91.40, Magyar koronajárdék 91.—, Osztrák-magyar bank 141.20, Déli vasut részvény 22.37 Elhavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.—, Párisi váltóár 810.—, Union bankrészv. —

Hamburg, szeptember 8. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járdék 95.40, 1860. sorsjegy 180.—, Déli vasut 22.15 4 százalékos aranyjárdék 98.—, Osztrák hitelrészvény 20.30, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járdék 102.40, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.15

London, szeptember 8. Angol consol 77.75.

Páris, szeptember 8. (Zárlat.) 3 százalékos francia járdék 94.67. Osztr. aranyjárdék 100.50 Magyar arany járdék 96.50, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 508.— 3/4 százalékos Olasz járdék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 292.—, 5 százalékos marokkói járdék 522.— 4 százalékos 1890. román köles 91.50, 4 százalékos amot. románjár. 1905.—, 5 százalékos orosz járdék 104.80 4 és fél százalékos 1909. orosz járdék —, 4 százalékos spanyol jár. 9.42 4 százalékos unifikált török jár. 93.57 Török sorsjegy 213.— Török dohányrészvény 3 2.— Osztrák földhitelintézet —, Osztrák Länderbank 590.— Magyarjelzőlogbank 519.—, Banque de Paris 17.90 Banque Ottomane 680.—, Osztrák-magyar államvasut 791.—, Déli vasut 124.—, Meridionalvasut 616.—, Hartman gépgyár 709.— Rio Tinto 16.12, Sucrerie d'Égypte 89.—, Tula 513.— Urkányi község 180.—, Chartered 7.—, De Beers 452.— East Rand 96.—, Jagersfontein 185.—, Trans. Land Comp. 46.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.62, Váltó német piacokra (rövid) 123.28, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Váltó aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/3, Csekk Londonra 255.55, Magánkamatláb 2.7.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 8. —

Kinevezések. A kereskedelmiügyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter Ghyezy Aurél és Ireneisz Géza államvasuti mérnököket, továbbá Jordan Dezső oklevél gépészmérnök, hajóskapitányt vasuti és hajózási biztosokká;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Rácz Róza székelykeresztúri állami kisegítő kisdudóvönöt az ottani állami kisdudóvönözre rendes kisdudóvönözre;

a földmívelésügyi miniszter Birkás Gáspár, Szundy Jenő, Szlavik Endre, Ruttikay Elemér, Liposcsák János, Ferenczy Endre havidiás kertészeket fizetéstelen kertésztanítókká és Farnady Ignác havidiás segédkeresztést ideiglenes minőségű fizetéstelen kertésztanítóvá;

a temesvári főügyész Krám Jakab temesvári törvényszéki fogházort a főügyészséghez hivataloslag;

az igazságügyminiszter Holcz József törökkanizsai járásbírói díjokat a törökkanizsai járásbíróshoz és Czrnyánszky János temesvári törvényszéki telekkönyvi átalakító díjokat a nagybecskereki törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nyárády Géza késmárki állami polgári iskolai re:des tanítót jelenlegi minőségében a marosvásárhelyi állami polgári fiúiskolához;

a temesvári főügyész Gherga Gyula karánsebesi törvényszéki fogházort pedig a temesvári törvényszéki fogházhoz;

az erzsébetvárosi törvényszék elnöke Csinik György hosszvaszói járásbírói hivataloslag, saját kérelmére, a megyesi járásbíróshoz helyezte át.

Némagyarosítások. A belügyminiszter Goldfinger Jakab temesvári lakos, valamint Lipót, Janka, Gyula és Rózsika nevű kiskoru gyermekei Dénesre, Bücher Mózes nagyszalontai lakos családi nevének Könyvesre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Kovászon postai ügynöki állásra szeptember 20-ig; Szolnokduboka vármegyénél tisztii főügyési és járási főszolgabírói állásra szeptember 30-ig; a lugosi pénzügyigazgatóságánál sornázatiszti állásra október 4-ig; a délnémet adóhivatalnál és a komáromi pénzügyigazgatóságánál adóiszti állásra 14 nap alatt; a magyarországi járásbíróknál szolgáló állásra tizen-négy nap alatt; a nagyváradi törvényszéki fogháznál fogházfelügyelői állásra négy hét alatt; a budapesti V. ker. járásbírósnál albirói állásra 2 hét alatt; a trsznai járásbírósnál irnoki állásra október 9-ig lehet beadni a pályázatokat.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS.

Aggság ellen

Dr. Hommel-féle Haematogen: Ovási; a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Irtta: BILLY MARSH.

35

— Ezzel persze megint mulik az idő és az új ápolónő talán iszákos lesz, vagy hosszú ujjú vagy mindkettő — szolt az egyenes beszédű asszony. — Istenem nem tehetnének valami okosabbat? Szivesen vetem alá magamat minden fáradságnak és meghozok minden áldozatot, ha használhatok vele mistress Franklandnak. Tudja, kedves doktor ur, azt hiszem jó lenne, ha tanácsot kérnének házvezetőnőnkől, mistress Josephtól. Különös asszony; a neve is furcsa, mondja, valószínűleg ön, ki már öt éve van itt és talán ismer valakit a környéken, akit ön használhat.

E szavakkal Norbury asszony meghuzta a csengőt s a belső szolgának azt parancsolta, hogy küldje fel mistress Josephet. Pár perc múlva halkán kopogtak az ajtón és a házvezetőnő belépett a szobába.

Orridge orvos olyan kíváncsisággal és érdeklődéssel nézte, melyet nem is tudott magának megmagyarázni. Korát az első futólagos pillantásra ötven év körülire becsülte. Orvosi szeme egyuttal azt is felfedezte, hogy mistress Joseph idegrendszerében valami nincs rendben. Észrevette, hogy fájdalmas rángások futnak keresztül rajta és beteges pirosság ül az arcán.

Azonkívül nézésében is valami furát fedezett fel, mely állandó jellegű volt.

— Ennek az asszonynak valami borzasztó rémülettel, fájdalommal, vagy betegséggel kellett megküzdenie — gondolta magában. — Szeretném tudni, melyik volt a három közül.

— Ez itt Orridge orvos ur, aki nemrég telepedett le Winstomban. — szolt mistress Norbury a házvezetőnőhöz. — Egy hölgyet kezel most, aki vasuti állomásunkon kénytelen volt megállni és most a „Tigrisfőben” lakik. Bizonyosan hallott már róla mistress Joseph, ugy-e?

Mistress Joseph tiszteletteljesen megállt a küszöbön és ugy felelt:

— Igen, hallottam.

Ámbár ezt a két szót nyugodt, közönyös hangon ejtette ki, Orridge doktort mégis meglepte hangjának szelid kellemes csengése. Ha nem nézett volna rá, azt hibette volna, hogy fiatal asszony hangja.

Máskor nem törődött ilyen dolgokkal, de most megnézte a házvezetőnő ruháját és még soká emlékezett kifogástalan, patyolat-főkötőjére, mely sima haját borította, valamint a selyemruha nyugodt barna színére, mely olyan jól illett rája és szerény redőkben vette körül alakját.

Mistress Joseph kétségtelenül zavarba jött, mikor észrevette, hogy a doktor figyelmenek tárgya, de ez a legesélyesebb feszességet sem idézte elő mozdulataiban és magartatásában. Ha a tartózkodásban van kelleni, ugy ez volt az, ami mistress Josephnek minden mozdulatát jellemezte. Könnyedén emelte lábát a szőnyeg felett, mikor közelebb lépett, mialatt urnője szoltott hozzá. Sovány jobbja könnyedén helyezkedett el az asztalon, mialatt megállt, hogy a hozzá intézett kérdésre feleljen.

— Nos hát, — folytatta mistress Norbury. — ez a hölgy eddig meglehetősen jó kezében volt, míg ápolónője ma reggel meg nem betegedett. Most azonban idegen helyen fekszik betegágyán, czélszerű ápolás nélkül. Most keresnénk valakit, aki alkalmas volna e hölgy mellé, aki nem ismerte még meg az élet nehéz oldalát. Orridge orvos ur nem tud még senkit ma és én sem. Tudna talán tanácsot adni mistress Joseph? Van talán a faluban mr. Norbury bérloinek a feleségei között, aki ért valamit a betegápoláshoz és azonkívül elég illedelmes és gyöngéd is?

Mistress Joseph egy kis ideig gondolkodott, aztán nagy tisztelttel, de igen röviden és még mindig érdeklődés nélkül felelte, hogy senkit sem ismer, akit ajánlhatna.

(Folyt. köv.)

SZINNHÁZAK.

Szombaf, 1911. szeptember 9-én.

NEMZETI SZINHAZ.

Suzette.

Színmű 3 felvonásban. Irtta: Eugon Brieux. Fordította: Huszár Imre.

Személyek:

Chambert Henry	Somlay
Chambert ur	Mihályfi
Guadague	Gyenes
Eardot	Bartos
Hamein	Ránai
Egy ur	Kármay
Théophile	Faludi
Végrehajtó	Abonyi
Bo setté	Bónis
Régine	Cs. Aszpehy L.
Chambertné	Nagy I.
Monika	K. Gerő L.
Suzette	Lánczy M.
Solange	V. Molnar R.
Marian	György I.
Maria	Rávos A.
Caline	K. Domján M.

Kezdeté 1/8 óraker.

VIGSZINHAZ.

Az órnagy ur.

Bohozat 3 felvonásban. Irtta: Mars és Keroul. Ford.: Heltai J.

Személyek:

Montgiron	Fenyvest
Labourde	Hegedűs
Henri Fréville	Tanay
Champeaux	Balassa
Moulard	Tapolczal
Lardinet	Gyöző
Dingois	Vendrel
Paulette	Sz. Varsányi
Pauline	Csáky
Ozv. Martinné	Rónaszékiné
Dingoisné	V. Harasztay H.

Kezdeté 1/8 óraker.

M. KIR. OPERAHAZ.

Manon.

Dalmű 4 felvonásban, 5 képbén. Zenejét szerelte: Massenet. Szövegét írta: Meilhac és Gille. Fordította: Várady Sándor.

Személyek:

Manon Lescaut	Szamosi B.
Lescaut, bátyja	Takáts
Des Grieux lovag	Antnes
Des Grieux gróf	Kornai
Pouselte	Payer M.
Javotte	Ambrusné
Rosette	Várdi M.
Guillot de Morfontaine	Várady
De Brétigny	Dánóti
Szállodás	Nay B.
Manon szolgálója	Szikláncz
Kapus	Közlányi
Altiszt	Zolnay
Orkatoná	Herczeg

Kezdeté 7 óraker.

Szörösi Városi Igazgató Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operetta 3 felvonásban. Irtta: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenejét szerelte: Gilbert. Fordította: Mérei Adolf.

Személyek:

Des Aubrais Konrad	Szöveg
Delphine, felesége	Veszpréminé
Jaqueline } gyer.	Radó N.
Hubert } mekei	Szalay
René Boislaurette	Fekete
Pomeral, gyáros	Szabolcs
Sznanne, felesége	Kúry Klára
Charenze, magánzó	Kellér
Rose, felesége	Károtyi L.

Kezdeté 1/8 óraker.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

Áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Féjos fogak meggyógyítása Tartós fogtömések Foghuzások (altatásban is.) Szájpadlásánálküli műfogak, aranyhidak, koronák. Jól használható fogorvosok elkészítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Vasárnap, szeptember 10-én délután 3 óraker mérsékelt helyáru nagy családi előadás.

A magántanár, LEO FALL operetteje,

A megázott huszár, kacagató bohózat — és 16 nagyszerű attrakció. — Jegyek: elővételi díj nélkül a ROYAL ORFEUM pénztárnál és a jegyárúdkban már most válthatók.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz.

Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este

REBLA

a rendkívül humoros zsonglőr

HENRY DE VRY

mesteri szobor-póza.

Az idomított sertések

és a többi 16 attrakció a legkellemesebb szórakozást nyújtják.

Az előadás kezdete este 8 óraker.

Minden vasárnap délutáni előadás. — Jegyvétel 10-1-ig és 3-6 óráig ártütemelés nélkül a nappal pénztárnál.

Telefon 93-36.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1911. szeptember 9-én.

KIRÁLY SZINHÁZ

A kis gróf.
Operett 3 felvonásban. Irta: Murtos Ferenc. Zenéjét szerelte: dr. Rényi Aladár.
Emelvények:
Agárdi Guidó gróf Szirmai László, fia Kárály Howard Dorothy Kózi Csibrákné Zapoja, igazgató Kállai, önkéntes Simai Rozsnyai, riportér Balázs Schwarcz, bankhiv. Dévényi Itatos, színművész Németh Egredi, színész Latabár Kossonya, nevelő Boross Tarján, sangörri Krasznainé Martoná Spós M. Mimi Rády G. Thomson Nador D'Hannery Krasznai Vén Kisszony Erdei B.

Kezdete 1/2 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ. (BUDAI SZINKOR)

Sulamith.
Héber dalmű a felv. Kövassy A. Időközben írták: Betty L. és Makal E. Zenéjét szerelte: Goldfaden Abraham.

Kezdete 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRÁF

Félszínház-utca 1-3. Telefon 88-39.

Teljesen újféltve szenzációs műsorral

Szombaton,
1911. szeptember hó 9-én
megnylik.

MAGYAR SZINHÁZ.

Tökéletes szerelem.
Vígjáték 1 á. om felvonásban. Irta: Roberto Bracco. Fordította: Ukatos László.

Emelvények:
Elena Harasztny Á. Hugó Z. Molnár A német pincér Csizsér A sóffer Gera A lojduzó Csatai J.

Kezdete 1/2 8 órakor

ROYAL-ORFEUM VII., Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órakor legelső-tangy színi- és varieté-előadás.

Heros, vakmerő erómutatványok; **Carl Hertz,** felülmulhatatlan amerikai illuzionista. **Los Yost,** a vig párisi szobrászok; **Falo and Sellery** excentrikusok. **Bachus and Meallan** amerikai táncjelenés. **A kis baronessz,** Albini Félix operettje, játszik: Szalontay Ferike, Sándor Stefi, Balint Béla, Bárony István, Dezsőffy László, Máthé Sándor és még 40 más szereplő. **Constance von Linden** felléptével Diane d'Artois. czimszerepében; **A magántanár** Leo Fall operettje. **Solti Hermin, The 6 Boston Girls** és még 18 elsőrendű attrakció. Vasárnap, szeptember 10-én d. u. 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás az összes attrakciók fellépte. A téli kertben **Royal-Cabaret** Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vince** és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

URANIA SZINHÁZ.

Nines előadás.

Friedmann-Orfeum

SZERECSEN-UTCA 35. TELEFON 4-49.

Uj műsor! **Minden este 8 órakor** Szonzációs műsor!
A lengyel bibliai társulat fellépte
LITTMANN PEPI vezetésével. Uj színlők!

Melle Guravetz a Szentnégyvári Opera művésze
Fritz Major a jeles német komikus új színlőkkel

Uj német bohózat. **Kerekes Jenő** hegedűművész Uj magyar bohózat.

A téli kertben 26 gyönyörű művész fellépte. — Jegyek kaphatók d. e. 10-1-ig, d. u. 3-5-ig a pénztárnál.

BEKETOW CIRKUSZ

VAROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma és minden este 8/3 órakor nagy előadás az új szeptemberi műsorral

The Brahim Ben Bujamaas
11 rikkabilje arabs csodaművészt.
MISS MARIANNE
9 idomított disznója.

Még csak néhány napig! **Henricksen** idomított tigrisei. **The Wolfors** a levegő urai. — **The Sylvas** az egyensúly művészei. — Minden vasár és ünnepponon d. u. 4 órakor nagy előadás, teljes műsorral, gyermekeknek fél helyáru. — Minden csütörtökön d. u. 4 órakor nagy családi előadás fél helyáruakkal.

FOLIES CAPRICE

Téli helyiségei Révay-utca 18. szám. Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor. Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/2 9 órakor.

Ma:
„A konkurrensok“
Tréfás falusi életkép 1 felv. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

„Der gute Trick“
Bohózat 1 felv. Irta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S. Trebitsch Sándor, Springer Armin, Szőke szakál, Ricza Giza, Perré és Perri.

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig, Hirsch nagyüzem Andrassy-ut 19, és Sopronyi nagyüzem Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-ső emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciók felléptével.

WOLF Figaro nagykávéháza

megnagyobbítva, újonnan átalakítva, pazarul berendezve (a m. kir. Operaház közelében VII., Hajós-utca 25. szám) a hó 19. szombaton délelőtt megnyitják.

Esténként debreczeni **Mursi Elek** hangversenyez.

Családi házakat építünk

minden tökélybefejtés nélkül köztisztviselőknél és nyugdíj-képes magánhivatalkodóknál, lakbérük lekötése ellenében **Buda legszobos részén** és kitűnő fekvésű helyén a **Fillér- és Aladár-utca**ban és ezenkívül bárhol. — Jelentkezések mielőbb eszázoldók, mivel már csak néhány telek áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást nyújt **Budai Bank és Telepítő Részvénytársaság** I., Fehérvári-ut 34-36. szám.

Kiváltunk ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. 110-22; TELEFON: 110-22

Minden este 8 órakor a szeptemberi világvárosi műsor:

HEROS vakmerő erómutatványok. **CARL HERTZ,** a felülmulhatatlan amerikai illuzionista. **Los Yost** a vig párisi szobrászok. **Palo and Sellery** excentrikusok, **BACHUS AND MEALLAN** amerikai táncjelenés. **A KIS BARONESSZ,** Albini Félix operettje, játszik: Szalontay Ferike, Sándor Stefi, Balint Béla, Bárony István, Dezsőffy László, Máthé Sándor és még 40 más szereplő. **Constance von Linden** felléptével Diane d'Artois. czimszerepében; **A magántanár** Leo Fall operettje. **Solti Hermin, THE 6 BOSTON GIRLS** és még 18 elsőrendű attrakció.

A téli kertben **ROYAL-CABARET,** belépődíj 1 óráig 1 kor., 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vince** és zenekara hajnalig muzsikál. Bal-mabille. Keringő verseny. A legvidámabb budapesti hely.

Vasárnap, szeptember hó 10-én délután mérsékelt helyáru családi előadás az összes attrakciók fellépte.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Augusztus 20-ától esténként 9 órakor! Az erényes Zsuzsika. 9 órakor!

11 órakor! Kakuk! Kakuk! 11 órakor!
Bohózatok. Irta: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt. STEINHARDT és HUNYADI új slager kuplékkel, és elsőrendű külföldi számok.

Éjfélt után a pazarul átalakított téli kertben reggeli 5 óráig orgányzene, cabaret és tánc. Belépődíj nélkül. Jegyek: d. e. 10-1-ig, d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagyüzemben Andrassy-ut 19 és a Hungária-tördő pénztáránál válthatók.

Legkedvezőbb alkalom! Ház, villa és gazdasági telkek

vételére az újonnan parcellázott **Hűvösvölgy-Hidegkúti „Széphalom”** és **„Erzsébet”** a felsőgödi **„Cs. lád-otthon”,** a csepeli **„Munkás-otthon”** és a tőkéli **„Uj Tököl”** telepeken. — A telkek több évi rozletfizetésre adhatnak el.

Bővebb felvilágosítás és minden utabiztosítás kapható a Budapest III. kerületi takarékpénztár parcellázási osztályában, III., Lajos-utca 183. Telefon 41-82. és a telkek eladás iradában VII., Wesselényi-utca 41. Telefon 162-39. A telepeken a kezelők adnak felvilágosítást.

Tankönyveket és Segédkönyveket

vegyen Magyarország legrégebb és legnagyobb tankönyvkereskedésében

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság

Budapest, VI., Andrassy-ut 21.
Itt kapható

az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban, s a szakiskolákban használt minden levő **minden tankönyv és segédkönyv** a legújabb kiadásban. Postai megrendelések a beérkezés napján szonnal elintéztetnek.

A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek legyűjtését kívántra készíreggel megküldjük.

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.
Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

A Harris-bazár új épületebe való átköltözés miatt

Sport-Szikeinket mélyen leszállított árakon árusítjuk:

Weinberger és Fodor áruháza

BUDAPEST
IV., Városház-tér 2. sz.
(magas földszint)

KING PHENIX LOTUS

Kaphatók minden különlegességi szivartüszében.

Nestor Gianacis Ltd Cairo
WIEN
III. Hint. Zollamstrasso 9. T. 4397.

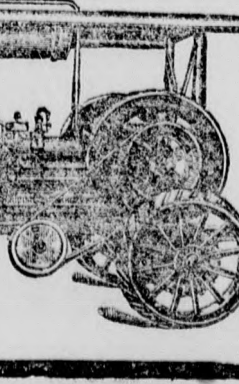

A legjobb benzinmotoros magánjárókat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezérképviselője

Korányi Viktor szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemi.

Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jutalmat! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kivántra díjmentesen költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgálunk!
KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Tanító: Mi az ami elszakíthatatlan és mégis kényelmes?
Tanulók kara:

NEUMANN M. cs. és kir. udvari és kamarai szállító
 fiu- és leányka-
iskolaruhái

Budapest, IV., Múzeum-körut 1 és 3. szám.
 Fióktelepek: Arad, Brassó, Debreczen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szeged, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sofia.
 KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET.

DRÓTKERITÉS

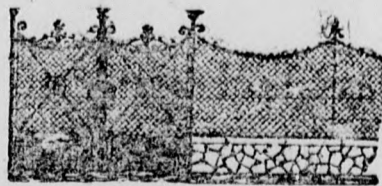
olcsó, tartós, szép, ha
Stadler Mihály

Budapest, VI/A.,
 Váci-körut 43.

1872. évben alapított sodronykerítés stb. gyárából való.

Árjegyzék költségvetés díjmentes.
 Czélszerű a szükségletet mindjárt közölni.

Csuz, Köszvény?

A ZOLTÁN-fele csuz és köszvény elleni kenőcs már néhányszori bedörzsölés után csillapítja a kínzó hasogató fájdalmakat.
ÜVEGJE 2 KORONA.
 Zoltán gyógyszerárban
 BUDAPEST, V., Szabadság tér.

MARGIT GYÓGYFORRÁS

(Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha vérzések esete forogtani

Megtekinthető: Édeskúty L. nál Budapesten és a forrás kezeléséig Munkácsra.

FILOZOFIAI IRÓK TÁRA

XII. kötet.

PLATON
 válogatott művei

III. kötet.
Symposion. Phaidros.

Czűrőből fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta
Dr. Dercsényi Mórincz.

Kiadja a
Franklin-Társulat.

A nagy görög művész-filozófus legnagyobb és legtöbb problémát keltő két dialógusa e gondos fordításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében; a jegyzetek és magyarázatok felvilágosítást adnak minden kérdésre, mely olvasás közben fölvetődhetik.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság Budapest, VI. Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Illusztrált korrász a párisi kommunáról!

RÁKOSI VIKTOR
 A PÁRISI GYUJTOGATÓK

(A kommun története)
 Regényes korrász
 Ára fűzve 6 korona,
 vászonkötésben 8 korona.

Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Jogászoknak nélkülözhetetlen.

A magyar kir. Curia Felülvizsgálati Tanácsa által a sommás eljárásról szóló törvény (1893: XVIII. t.-c.) alapján hozott

HATÁROZATOK GYÜJTEMÉNYE.

Összeállította
GOTTL ÁGOST
 kir. curiai tanácselnök.
 XIV. kötet (1908, 1909)
 2825-2952. sz. határozatok.

Tartalmazza az 1908 július 3-tól 1909 június 28-ig terjedő időtartamon át hozott határozatok gyűjteményét.
 Ára vászonkötésben 9 K.

Kiadja a
FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrassy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kiterjedését és elterjedését. Tény, hogy a

Kolera

vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmeghíbatóbb fertőtlenítő-szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 filléért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegyagok fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására nőknek altesti irrigációra, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti Üvege 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk. 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 db szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
 vegyészeti gyára Ujpesten.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturáلامokban szabadalmazott, különösen páratlan czólszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötők**ről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jóállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Hygienikus ujdonságok!

Gummi

Gummi és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban. Orvosiilag ajánlva! Feltétlen biztos. „Falimo“ I. és II. minőség. Ára tucatanként 6 és 8 K. „Semiramis“ I. és II. 10 és 12. Az utóbbi két óvszer különlegesség a legkiválóbb a gummi technika terén. „Auto Vaginal Spray“ a legmodernebb és legkényelmesebb női óvőkülönlegesség. Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett. Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-szépségtudományi műszer- és gummiárak gyára
Budapest, Koronaherczeg-u. 17.
ALAPITTATOTT 1878. TELEFON 13-76.

Női A Pozsonyi Kereskedelmi- és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu **Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban** Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Internátus. Értosítót kívánatra köld: az igazgatóság.

Iskolakönyvek

Tanítók, szülők, akiknek szükségük van tankönyvekre, forduljanak bizalommal **Singer és Wolfner cég könyvkereskedéséhez VI., Andrassy-ut 10. sz.,** ahol az ország összes iskoláiban használatban levő tankönyvek kivétel nélkül kaphatók. A cég szívesen küld jegyzéket az egyes iskolákban használt tankönyvekről mindazoknak, akik hozzá fordulnak.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy környü szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendü, látható írást, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-irógépet.

Nem irnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálatokban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerü használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépünkre

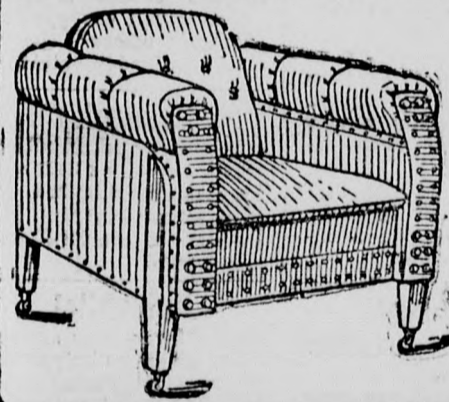
BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz.

Telefon 123-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyü mellék-koresetre reflektálnak. Készülék oszmüket. Vidéki képviselők koresetünk.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, foteuilok, férfiszobák és irodahelyiségek butorzása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Üresedésben

levő számos különféle állás jelentetettbe, melyek teljes czímmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 88. szám.)

Temetkezési

vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv. társ. Nagymező-u. 3. 46.

Fontos tudnivaló, hogy a

szájpadlás nélküli légszivőkamrás fogsorok oly kitünően beváltak, még oly egyéneknél is, kiknek egyetlen saját foguk sincs a szájjukban, hogy azokkal mindenki kitünően rághat. A természetes fogaktól meg nem különböztethető, hamar és könnyen megszokható minden fájdalom és nehézségek nélkül.

Guttermuth János

m. f. specialista. BAROSS-TÉR 18.,
a keleti pályaudvar közelében. Telefon 159-63.
Külföntetve.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyujthatjuk.

Hitel esetén készpénzárakat számítunk, csupán a tartozás után **6%** kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig **csak a hátralékos, osökkenő tartozás után.**

Törlesztés: minden 100.— korona után **havi 3.—** korona vagy minden 100.— korona után **1/4 évi 9.—** korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítőkből
BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya utca 6. ———— és VII., Erzsébet-körút 42.

Rizárolagos elárusítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Syermekeknek:
Piehler

Kérje képes árjegyzékünket.

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins
Patrician

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petif betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petif betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
ekmánszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Eötvös-utca 6—C.

Férjhezmenendő urhölgyek
előjegyezve tizennyolc-évtől feljebb, hozomány-összege legkülönbözőbb fokozatokban, 10,000, 30,000, 60,000, 120,000 és magasabb összegig. Bővebbet Faragó Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 86., I. em. 1. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat).

Akar

én szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás Művészete” („Ellenállhatatlanságtitka”) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, feljebbvalót egyaránt meghódítson. Korrekt tanácsok és az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzéket ingyen küldök Debák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákóczi-utca 4. szám. Telefon 116—40. 11261

30 koronaért

Készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férfiöltönyök vagy felöltők finom szövetekből László Sándor ferészabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz. I. em. Vidékre postátominták barmentve, helyben szabásmunkát kívánatra házhoz küldöm. 08532

Singer varrógépek

Kerekpárok, grammofoнок, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József

Budapest, Almásy-ter 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Készpénzért

vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón

sehol nem kap modern háló, (bedő, úri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsúfolt raktárakat, itt jutányosan

vehet

a leggyorsabbútól a legdiszesebb kivitelig minden fajta

BUTORT

Nagy Imre lakberendezési vállalkozó cég

BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárat Szeres-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Gyorsírás és gyorsgepirás
A Gyakorló Gyorsíró Társaság megnagyobbított modern higiénikus új helyiségeiben (Andrássy-ut 12.) tartja gép- és gyorsírási magyarázó és német szakfolyómat. Gabelsberger-Markovits rendszer. Legalaposabb kiképzés különféle rendszerű írógépeken. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. Glogowski és Társa (Remington írógép) VI., Andrássy-ut 12.

Réthy-

név látható a valódi pemetefü czukorka minden egyes darabkáján.

10%-kal olcsóbb,
mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butorárház, 320 szobabutor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választékra készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Krisztof-ter 8., I. em.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62—80. Alapított 1886-ban

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek. — **Hölgyek remek köblet hat hat alatt 20 kiló gyarapodásért** jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség, elhízás és gyomorbajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 forint 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156—80.

„Hungária”

beszélő-gépek

tölcsérszerűek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Juniperus
(nemes borovicska) 4 literes posta-tartály bérmentve K 10.50. Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29815

Budapest környékén

családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyancsak az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

Pénzt

akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenféle kereskedelmi árucikre, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-ter 17. sz. Telefon: 149—00. Fióküzlet: Klauzál-ter 2. Telefon 78—97. 29837

Zálogcédukat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyarnémet levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10., május 1-től Hegedűs Sándor-n. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünktől utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-darabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat

Budapest, IV. ker., Gerleóczy-utca 7. sz. Diszes butor-album 1 kor.

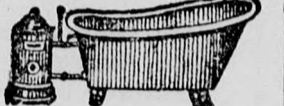
Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Kárpitos nyergesek

részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Kézimunka

hímzőszek, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

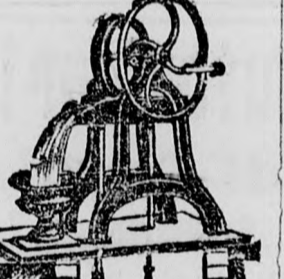

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, fotóul és gyermekkádk kaphatók

Wiesel Adolf

Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91—20. 28793

Lánczkutak

nagy vízmennyiségek szállítására, hazi és gazdasági célokra nagyon javított szerkezettel, szállár kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Lánckutgyár

Thököly-ut 133. sz. Tessék prospektust kérni.

BUTOR

30% megtakarítás!

Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 főemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, úri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82—13. 28598

Nemi betegek

Férfiak, nők trippertől csak a valódi és világhíri Larcin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos biztonyvány tanuskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utányét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 l.-ért Illes Antal gyógyszerárában, SZABÁDKA, Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Bpest, Fehérvári-ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Zálogcédukat,

briliánsokat, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Telektulajdonosok

figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, családi házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elvállalok mindenféle kutszivattyúkat és hazi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Westényi-ut. 51 E. Telefon 113—46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Angol

tanfolyam nyílik meg szeptember elején. Új modern módszer szerint, bármely felnőtt, intelligens ember hat hónap alatt (garancia mellett) az angol nyelvet szóban és írásban elsajátíthatja. Egyes tanóra-kon nyolc tanuló vehet részt. E tandíj havi 8 korona. Jelentkezők „Angol tanfolyam” címen tudassák címüket. Levelek a kiadóra címzendők.

A legrégibb magyar gyermekkönyv

FLÓRI KÖNYVE

Ita BEZERÉDY AMÁLIA. Huszadik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megőrzte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okor kis versikéit, kedves játékeit, szép képeit. A huszadik kiadás — mellőzve a közben készült átírdogást — az eredeti Flóri Könyvet állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.

Ára fizve 1 K, kötve 2 K. Kiadja a Franklin-Társulat. Kapható

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nél Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Zálogcédukat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platinát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyánczok olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54—74.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csakis OLLA-sadjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az OLLA gummi-gyár Wien 11/17 Fraterstrasse Nr. 27.

Csak 6 K-ért

küldök 4 1/2 kilót tevő 66 darab finom enyhe

toilette-zappant,

mely a sajátosnál némileg elformálódott, rózsagyöngyvirág, moschus, pacsuli illattal. Igen ritka alkalmi vétel elarusítóknak, szállóknak, fürdőknak és háztartások számára. Szétküldés készpénz ellenében, vagy utánvétellel (egy 70 fill. több). Szétküldi

VAJDA E.,

Első felsőmagyarországi toilette-zappant gyára, Vág-Ujhely 870.

Előkelő magasrangú

fő, valamint tiszt urak elegáns szobát találnak disztinyvált özevegynél. „Előkelő Otthon” jelző alatt a lapkiadóhivatalába.

Állások

mindenféle szakmából közzéve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Butorhitel

legjobb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, minthogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig eszökkenő összeg után számítunk fel. Butorváltásték a leggyorsabbútól a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Krisztof-ter 8., I. em. Butorraktár.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs, Nagymező-utca 46.

Asztalosok

új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Ház és telektulajdonosok

figyelmébe! Mindenféle műszaki munkák elvégzésére vállalkozik Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Házak átalakítását, azok rendbe hozását, jókarban tartását vállaljuk. Ugyancsak az ingatlanokat terhelő tartozások konvertálását, olcsóbb kölcsönökkel való kicserélését ki-eszközöljük. Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI., Eötvös-utca 35. szám.